
V. P. Aug. Adornus
V. P. Aug. Carracciolus
REGVLÆ
ET
Obseruantiæ communes
Religionis
Clericorum Regularium
Minorum
A.M.R.G
LVGDVNI,
M.DC.XLI.
Pænit.ª circ
cont.ª

PRÆFATIO.

INTER eas legum varietátes, quæ ad noſtræ Religiônis munîmen in Conſtitutiônum libro óptima diſpoſitiône tradúntur; Régulæ, ſeu Obſeruántiæ commúnes congruénti órdine numerántur. Quandóquidem líquidò conſtat ex cunctis noſtris légibus, álias eſſe, quæ generâtim ab ómnibus, & ſíngulis obſeruándæ non erunt; ſed ab illis dumtáxat, ad quos pro ratiône ſtatus, vel gradus áttinent; cuiúſmodi eſſe perhibéntur ferè omnes, quæ in

ſecúnda, tértia, quarta Conſtitutiônum parte, & multæ étiam, quæ in prima continéntur. Alias verò eſſe, quæ ad omnes, & síngulas cuiúſque ſtatus perſónas, Sacerdótes, Cléricos, Láicos, Nouítios, & Proféſſos, vniuersè ſpectant, vt ab ipſis commúniter vnánimi conſenſiône ſeruéntur. Cúmque valdè cóngruat, has ipſas commúnes leges in vnum redígere, quò breuiùs, & faciliùs innotéſcant; iure, ac mérito eas ſimul in hoc libéllo colléctas, & ferè omnes ex prima Conſtitutiônum parte deprómptas, ſub nómine Regulârum Commúnium Communitáti ſeruándas exhibêmus: diſpóſitas quidem eôdem penè órdine, quo éadem prima Conſtitutiônum pars coaptâta procêdit. Nam cùm ibi

finis Religiônis, & média ad illũ tradántur, proféсto non áliud commûnis obſeruátio inténdit, quàm ipſum finem per média cónſequi. Et ídeo hoc órdine procedéntes, tùm circa finem, tùm circa média obſeruándas Régulas proponêmus.

2 PROINDE verò omnes, & síngulos noſtræ Religiônis viros in Dómino cohortâmur, vt libéllum hunc priuâtim ſæpè legant, mediténtur, obſéruent, & in eo perfectiônis ſémitam vídeant, agnóſcant, & diſcant; libentérque, & atténtè áudiant, cùm públicè in refectiônis loco ſíngulis ménſibus ex Conſtitutiônum præſcrípto legêtur. Sed iam Régulas ipſas per ſequéntia Cápita tradâmus.

CAPVT PRIMVM.

De Regulis, & Obseruantijs communibus circa finem Religionis, ac media in vniuersum.

PRINCIPIO sciant omnes, nostræ Religiônis peculiârem finem, quem sibi Diuíno edócta Spíritu desígnat, álium non esse, quàm vitæ mixtæ, seu Contemplatiônis, & Actiônis institûtum, quò semper amplitúdini charitâtis deséruiens, non própriæ tantùm, sed & proximôrum salúti vbîque locôrum se addícere, Dómino adiuuánte, inténdit.

2 Ad quem profectò finem omnes & singuli nostræ Religiônis viri stúdeant mentis áciem eo cordis afféctu dirígere, vt illîus adipiscéndi desidério féruéant: nec vlla prætéreat dies, in qua atténta ánimi intentiône non perpéndant, hanc ipsôrum esse vocatiônem; nec ad áliud (calcátis mundi illécebris) vnîus moris cohabitâre in domo Dei, quàm vt huius institúti cœléste negótium tota virtûte absóluere possint.

3 Proínde verò vt ad eum sic designâtum finem recto trámite dirigántur, hæc eis in vniuérsum apta média ex Constitutiônum lege assuménda intélligant. Nempe solémnia vota, contemplatiônis exercítia, & álios actus erga Deum, erga se ipsos, erga Supe-

riôrem,

riôrem, ac Religiônem, & dénique erga próximum; quibus ómnibus vitam ad prædíctum finem ordinántes, non ália potiôra média sibi suppétere verè credant. Ea tamen magnanimitâte prædíti, vt Sanctôrum exémplo altiôra æmulántes, plura quàm quæ Relígio parat, præstâre nitántur: etsi enim quibúsdam legum limítibus Regulárium status contineâtur; perfectiônis tamen límites vrgens Christi cháritas non agnóscit. Céterum ad síngulas Régulas, circa síngula média præscribéndas transeâmus.

***

CAPVT SECVNDVM.

De Regulis, & Obſeruantijs communibus circa ſolemnia vota in vniuerſum.

1 SOLEMNIBVS votis ſemel in Profeſſiônis actu emíſſis, non ſolùm illud ſuperéſſe vidêtur, vt ſcílicet compléta ratiône ſeruéntur; ſed ómnibus, & síngulis noſtris proféſſis, ſiue Sacerdótibus, ſiue Clérícis, ſiue Láicis, iure impónimus, vt ex antíquo, & commendábili ritu noſtræ Religiónis, quotánnis in vigília Epiphaníæ ſimul congregáti, quæ emiſerint vota, dénuò

renouâre, & nuncupâre teneántur, eâ ratiône, & ritu, qui in libéllo de noſtris Rítibus habêtur.

2 Ipso autem renouatiônis die ſic ſe deuótè diſpónere quiſque nitâtur, vt exercítiis dumtáxat ſpirituâlibus recolléctus, incúmbat. Ideóque ſiléntium hac die ſériò indicâtur: diſtractiônis occaſiónes præcidántur; extra domum egréſſus (quoad eius póterit fíeri) caueâtur; quæcúmque étiam córporis quotidiâna recreátio, tam matutîna poſt prándium, quàm veſpertîna ceſſet: quicúmque deuitêtur congréſſus; vt ſic deuotiônis igne ſuccénſi, medullâta offerâmus Deo holocáuſta, reddamúſque vota, quæ diſtinxérunt noſtra lábia ab inítio.

3 Proinde laudabíliter,

& piè ſe quiſque géreret, ſi nouo ſemper ſpíritu quotidiána votôrum iteratiône priuâtim ſe Dómino in holocáuſtum offérret.

Capvt Tertivm.

De Regulis, & Obſeruantijs communibus, circa Paupertatem.

1 Pavpertatem, velut in terris cœléſtem theſáurũ, omnes complectántur. Nam verè (vt D. Iacôbus ait) Deus elêgit páuperes in hoc mundo, díuites in fide, & hærédes regni.

2 Sic autem ex inſtitúti ratiône hæc ſancta paupértas ob-

seruánda nobis indícitur, vt commúnia esse intelligántur ómnia, & in commúni, & de commúni viuâmus. Ac proínde némini ex nostris próprium áliquid habêre licêbit; sed quæcúnque bona, siué mobília, siue immobília, cuiuscúnque géneris, & qualitâtis fúerint, pecúnia, prouéntus, census, ad áliquem ex nostris Religiósis peruénerint; eleemósynis, donatiône, testaménto, legáto, quouis hæreditário título, vel quálibet hóminis, vel iuris dispositiône, vel quocúmque nómine, causâ, ac título acquisîta; ea ómnia statim Commúnia esse intelligántur, & ad Superiôrem sincéra fide deferántur. Nec vllo vnquam témpore, vel casu ius áliquod proprietâtis, vel vsus adquírere sibímet áliquis possit; sed

omne

omne bonôrum ius communitâtis erit: & proptérea pecúniam, vltra ſpátium trium dièrum, nemo apud ſe retíneat, nec áliquis ſine Superiôris licéntia, ſiue in próprium, ſiue in Communitâtis, aut altérius rei vſum áliquam impénſam fácere præſûmat. Gráuiter puniéndus, qui ſecus fácere non erubéſcet.

3 Et licet veſtes, libri, tábulæ, lectus, & huiúſmodi ália ipſis vténda cõcedántur; ſciant tamen nullo modo ſeſe, vel illis tanquam própriis vti, vel de eis áliqua ratiône diſpónere. Ac proptérea alícui extráneo ne dentur, vel commodéntur ſine Superiôris licéntia: ad cuius étiam símplicem vocem, vel nutum ípſamet ómnia, & síngula, quæ vténda accéperint, ſtatim relínquere omni tém-

pore

pore ſint paráti. Sed verò, vt iis dependénter à Superiôre quiſque vtâtur, nemo ſit, qui nouam veſtem, aut omníno nouum áliquid, cuiuſcúnque géneris fúerit, ſiue vténdum accípiat, ſiue apud ſe hábeat, niſi Supérior víderit, probáuerit, benedictiônem impertíerit; quæ tamen benedíctio in hoc caſu non neceſſáriò erit flexis génibus peténda.

4 Proinde verò proprietâtis quámlibet normam, vel vmbram deuitántes, cauéndum cuíque erit, ne quod vſui áccipit, peculiári ſigno, vel próprio nómine communîre præſûmat. Imò pótiùs *meum*, & *tuum* eliminántes, commúni vocábulo quiſque in loquéndo ſigníficet, ſe nihil in hac vita próprium poſſidêre: Vnde dicat, *noſtra veſtis, noſtra cella,*

noſter

noster lectus, & ſic de ſíngulis; non autem *mea*, vel *meus*. Sic enim fiet, quòd Apóſtolus ait: ab omni étiam ſpécie mali abſtineâmus.

5 Iam verò vt ad áliqua ſpeciâtim deſcendâmus, quæ paupertáti cuſtodiéndæ valdè cónferunt: Decérnimus, vt nemo ſit, ſiue Proféſſus, ſiue Nouítius, qui per ſe procûret, vel per álium, vt ſibi quoad víxerit, ſiue in certum tempus, ánnui rédditus, cenſûsve, aut certa áliqua pecúnia ſibi à quópiam, ſiue à propínquo, ſiue extráneo, ſiue donatiône, ſiue teſtaménto, ſiue quóuis álio título, modôve relinquâtur. Sed & Nouítiis étiam profeſſiônem emitténtibus omnino interdícimus, vt ánnuos rédditus ſibímet nominâtim, aut illi dómui, vbi

pro témpore habitáuerint, nullo vnquam modo, siue ratiône relínquant.

6 PRÆTEREA nulli líceat procurâre, aut permíttere, vt nũmôrum áliquid ab eis in eleemósynas, vel in áliud quodcúnque opus erogándum, siue alíquibus certis, vel incértis persónis reddéndum sibi iniungâtur. Si autem huiúsmodi, quæ dicúntur confidéntiæ, nobis ínsciis, demandátæ, vel concréditæ fúerint, id onus ne suscipiâtur, ántequam locâlis Supérior licéntiam déderit.

7 NVMMORVM étiam áliquid, aut syngraphum suo nómine soluéndum, vel ad se áliqua ratiône spectans, aut argéntum, aurum, gemmas, & huiúsmodi pretiôsa apud se habêre, & ser-

uánda ſuſcípere nemo omníno poſſit; ſed id omne, quod cuípiam créditum fúerit, vt ſeruêtur, in commûnem capſam reponâtur, nec vllo vnquam modo inde éxtrahi poſſit, étiam à Superiôre, niſi cùm vero dómino reſtítui debet: & qui ſecus fécerit, incúrrat ipſo facto in priuatiônem vocis actíuæ, & paſsíuæ ad triénnium duratûram.

8 SED vltérius depóſita extra domum apud éxteros, propinquôſve ſeruánda nemo commíttat, niſi Supérior eâ demum ratiône concéſſerit, vt Communitâtis nómine cuſtodiénda tradántur.

9 VT autem omníno páuperes videâmur, & ſimus; horológia ex rotis fabrefácta cuiuſcúnque metálli fúerint, némini

priuâtim habére líceat, neque étiam priuâtim áureas, aut argénteas, reliquiârum, sacrarúmq; rerũ cápsulas, aut libros argénto, auro, aut insígniis famíliæ ornátos, neque pictas imágines, nisi parui prétij cartáceas; sculptas verò, aut cælátas icúnculas nemo hábeat, nisi parui prétij, eásque locális Supérior concésserit. Neque item armária tabulásve & oratória ex eo ligno conféctą, quod (hábitâ locôrum, & regiônum ratiône) in magno prétio habêtur. Quæ verò vulgò *Scriptoria* nuncupántur, ex quocúnque ligno fiant, nobis prohíbita esse intelligántur. Déniq; curiôsa ornaménta in cellis, in tábulis, oratóriis, & in huiúsmodi áliis, quæ priuáto cuiúsq; vsui tribuúntur, omníno vitánda esse decérnimus.

10 SED & cubícula singulôrum, eorúmque supéllex non áliâ re, quàm paupertâte eníteant. Nihil ibi, quòd matéria, vel artificio, sit pretiôsum: nihil, quòd à páuperum statu abhórreat, habeâtur: nihil étiam esculénti, aut poculénti, nisi ratiône infirmitâtis, & de licéntia Superiôris (dúmmodò in magna quantitâte non sit) ibídem retinêre licêbit. Proínde sint semper nudi paríetes, lecti símplices, sine ornátu, sine conopéo, aut vlla re consímili; cum vnica cúlcitra, & vnico, ad summum duôbus puluináribus, nec nisi láneis, & crassióribus instrágulis vtâmur; linteamínibus tamen è lino conféctis, téxtile verò, siue ex gossípio, strágulum némini, præterquàm infirmis, concedâtur. Demùm

quátuor in latitúdine palmos léctuli non excédant. Hàbénda tamen semper erit malè habéntium infirmôrum rátio, quibus látior lectus concedêtur.

11 Céterum in cubícula, cellásque priuátas indúci fóculos, aut ignem in eis fíeri, non permittâtur. Sat erit commûnis focus, quem statis horis accendéndum cuílibet licêbit adîre. Habeâtur rátio senum & debílium, & huiúsmodi commoditâte indigéntium, ad quorum cellas fóculus deférri póterit.

12 Cvm verò ex Constitutiônum præscrípto Superióribus incúmbat bis, aut ter in anno, & quóties ínsuper necessárium dúxerint. visitâre cubícula singulôrum, vt quæ forsan in eis à paupertâtis propósito díssona repé-

rerint,

rerint, non ibi adſeruári, aut retinéri permíttant: Vólumus, vt ne áliquid eis celêtur; nemo ſit, qui armária, plúteos, capſas claue óbſeret, præter eos, qui res commúnes adſéruant, niſi Supérior ex rationábili cauſa concéſſerit, & niſi fúerint Concionatóres, Lectóres, Confeſſárij, aut Procuratóres.

13 POSTREMO in itínere paupertâtis lex non minus exactè ſeruánda erit. Quare ne quid áliud, quàm in viáticum expendâtur. Si quid verò in itínere emptum, aut quomodólibet acquisîtum fuerit, id omne ſtatim, ac is domi fúerit, ad Superiôrem deférre teneâtur.

14 VLTIMO, etſi omnes paupertâtem ex inſtitúto profiteâmur; ea tamen mundítia ni-

téntem, non sórdibus deturpâtam amplectâmur. Pláceat paupértas, displiceant sordes. Vnde in cubículis, in mensa, in vestítu, & in ómnibus áliis, semper paupertâti mundítia adiungâtur. Nec vllo modo sórdidum quid permittâtur.

CAPVT QVARTVM.

De Regulis, & Obseruantijs communibus circa Castitatem, & Obedientiam.

1 QVÆ ad Castitâtis virtûtem spectâre vidéntur, regulârum præscriptiónibus hîc explicánda non erunt.

Cùm

Cùm satis compértum sit, quâ ratiône, quôve zelo, cordísque conámine hæc Angélica virtus custodíri méritò débeat, & quæ ad eam custodiéndam hoc loco decérni possent, circa maceratiônem carnis, & circa mulíerum collóquia, & visitatiónes, aptióri loco infrà disponéntur.

2 IDEO ad Obediéntiam transeúntes, cùm ea (vt Magnus Gregórius ait) sola virtus sit, quæ virtútes céteras menti ínserit, insertásque custôdit, ad ipsam acri stúdio complecténdam iure exhortâmur: & eaprópter Superióres omnes reuerébimur, vt paréntes, eísque promptè, & sincérè obediêmus, non executiône tantùm, sed voluntâte étiam, & intelléctu simul. Quod quidem facíllimè præstâbit, qui Christum

Dóminum in Superiôre quólibet agnóſcere ſtudúerit. Ob id ſúbdito paréndum eſt ſuo Præláto; quòd nimírum hic vices Dei gerat, eiuſdémque auctoritâte fungâtur, qui dicit; *Qui vos audit, me audit, & qui vos ſpernit, me ſpernit.*

3 PROINDE ſe quiſque parâtum ad obediéndum exhíbeat, nec expéctet, vt Supérior ſcripto, aut voce ſeuérè præcípiat, aut iubéndi vim, quam habet, exérceat. Sed boni Religióſi partes erunt, étiam in his, de quibus nulla extat iúſſio, aut nihil expréſsè præſcríptum, Superiôris voluntâtem exquírere, eíque ánimo, & affectu adhærêre.

4 SED & commíſſum ſibi onus, vel officium, quodcúnque tandem ſit, abſque diſcuſſiône quiſque recípiat, & pro módulo

vírium sincérè, ac strénuè exequâtur. Nam protéruæ mentis signum est, & ambitiônis seminárium, officiôrum gradus æstimâre, & hoc sibi compétere, illud verò mínimè, ore quérulo, & ánimo perturbáto disférere. Céterum si quid óneris imponâtur, quod sibi vires excédere videâtur, ne recûset; sed in Dómino confîsus, humíliter súbeat. Virtus enim Dómini in infirmitâte perfícitur. Si verò sua debílitas, & ineptitûdo Superiôrem láteat, vbi eum adíerit, & quid se ab illo officio suscipiéndo extérreat, humíliter, plácidè, & apértè significáuerit, nihil áliud súperest, quod fácere débeat.

5 QVONIAM ínsuper (vt Bernárdus ait) perfécta obediéntia términis non arctâtur, ídcirco

quocúnque locôrum, étiam inter infidéles, atque Indiârum regiónes, Supérior migrándum iússerit, súbditus nullâ interpósitâ mora, quàmprímum migrâre festînet; neque áliquis áudeat, aut longínquum iter, aut quóduis áliud impediméntum, quod Supérior non ápprobet, áliquo modo prætéxere. Quâ autem ratiône longínquum iter præscribéndum sit, in prima Constitutiônum parte definîtum habêtur.

6 IAM verò ordo obediéntiæ expóscit, vt non solùm Præpósitis, & huiuscémodi áliis maióribus Prælátis, verùm étiam eôrum Vicáriis, & Minístris in iis, quæ ad eôrum officia spectant, obediâmus. Quare nemo sit, qui illis obtemperâre recûset.

7 In vniuérsum autem ádeò

celériter obediéndum cuíque erit, vt cùm primùm campâna pulsáuerit; aut álio modo obediéntiæ signum innotúerit, statim exúrgere, & ne tantum quidem moræ interpónere débeat, quantum cœpti ápicis consûmet effigíem. Ita enim imitábimur Sanctos, qui (vt Cassiânus refert) imperféctam lítteræ líneam relinquéntes, non tam óperis compéndia, lucráve sectabántur, quàm obediéntiæ virtûtem éxequi toto stúdio, atque æmulatiône festinábant. Religiósi enim viri (vt ille subdit) ádeò cunctis virtútibus obediéntiam præférre debent, vt vniuérsa dispéndia subîre conténti sint, dúmmodò hoc bonum in nullo violâre videántur.

8 DENIQVE ne consciéntiæ

tiæ láqueus cuípiam iniiciâtur, restâtum vólumus, obediéntiam eátenus ad lethâlem culpam nos obligâre, quátenus Supérior in virtûte sanctæ obediéntiæ, vel sub pœna excommunicatiônis, vel altérius censúræ, iuxta formam in Constitutiône præscríptam, præcípiat. Sed nihilóminus quamuis obediéntiæ transgréssio lethâlem culpam, nisi hac iam explicáta ratiône non indûcât, tamen pœnæ, & quidem graui subiícimus omnes, qui eam, quouis modo impósitam, violâre non veréntur: & profécto huiúsmodi Religiósi sédulo coërceántur, & obediéntiæ iugo colla submíttere cogántur.

CAPVT

CAPVT QVINTVM.

De Regulis, & Obseruantijs communibus circa votum, & iuramentum non ambiendi.

1 QVARTVM solémne votum, sicut & iuraméntum simplex, quo omnes ex nostris, ad clericâlem statum vocáti, se obstríngunt, prælatiónes, vel dignitátes non procurándi, quãuis extrínsecos tantùm actus, quibus dígnitas procurâtur, sub obligatiône coérceant, & nullo modo circa desidéria dignitâtum, vel huiúsmodi álios actus

intérnos vim hábeant; nihilóminus tamen vt illæſa ab omni labe ſeruéntur, cauéndum cuíque erit, ne vel mínimis hiſce deſidériis áditum ſui cordis patêre permíttat, è quibus tot vitiôrum péſtilens virus erúmpit.

2 CÆTERVM ſi contíngat (quòd abſit) áliquem ex noſtris dignitâtem áliquam contra votum prædíctum, vel iuraméntum ſacrílega impietâte ſibi commítti, aut demandári curáſſe; voti transſgreſſôrem, vel étiam perjûrum grauíſſimè puniéndum eſſe priuatiône vocis actíuæ, & paſſíuæ, & inhabilitâte ad illam, priuatiône item officij, & loci, & áliis pœnis Superiôrum arbítrio infligéndis, iuſtâ ſeueritâte decérnimus.

3 SVB graui étiam pœna

cunctis iniúngitur, vt Superióri ſtatim reuelâre,& denuntiâre teneántur, quandocúnque innotúerit, quémpiam voti huius, aut iuraménti tranſgreſſôrem áliquo modo exíſtere: Iure tamen natúræ, ac diuíno, quoad correctiônem fratérnam, ſeruáto.

4 TANDEM ne vel mínima detur ambitiônis occáſio, prohibêmus, ne quis, ſiue per ſe, ſiue per álium, ſibi procurâre, aut demandári præſûmat, vel vocem in Capítulo, vel álium quémlibet gubernatiônis gradum, vel étiam ad órdinis promotiônem, aut in ſecúndo gradu Sacerdôtem inſtítui, ſiue ínſuper Lectôris, ſiue Concionatôris múnere fungi, vel dénique ad ſæculárium confeſſiónes audiéndas aſſignári. Qui contrà fécerit, gráuiter puniâtur,

&

& ad eósdem gradus, vel offícia perueniéndi, facúltas ne fiat.

CAPVT SEXTVM.

De Regulis, & Obseruantijs communibus, circa Contemplationem, & alios actus erga Deum exercendos.

1 POST régulas erga vota seruándas, consequénti órdine eas, quæ ad exercítia contemplatiônis, & álios actus erga Deum, eiúsque cultum spectâre vidéntur, modò prosequêmur. Hæc enim nobis ad nostri finis consecutiônem

ſecúndo loco poſt vota propo-núntur.

2 In primis ergo intelligâmus opórtet, hæc exercítia, hóſque actus eſſe præcípua noſtræ Religiônis fundaménta; quibus fírmiter inníxi perfectiônis cúlmina fácilè pertingâmus. Vnde vel ab ipſa prima Nouitiátus inſtitutiône hoc præcípuo ſpíritu imbuántur Nouítij, & omnes quotquot ſumus, non córpore tantùm, ſed étiam mente à rebus ſæculáribus abdúcti, res diuínas aſsíduè contemplári; & in iis, quæ ad Dei cultum pértinent, diligentíſſimi, atque exactíſſimi obſeruatóres eſſe conêmur. Sic enim óptimam partem eligêmus; & in illo, quòd Dómini ſenténtia neceſſárium eſt, quieſcêmus.

3 Proinde Dei étiam Ma-

trem Beatíssimam semper Vírginem Marîam, vt peculiârem nostrę Religiônis Patrônam, & Aduocâtam præcípuo pietâtis affé-ctu omnes prosequâmur, & semper ad íllius patrocínium, atque præsídium fidénti ánimo confugiâmus; in eiúsque Litaníis, quæ in commúni oratiône recitántur, deuóto mentis afféctu eam inuocêmus.

4 CÆTERVM síngula, quæ magis in particulári ad Contemplatiônem, cultúmque Diuînum áttinent, per sequéntia cápita tradúntur.

***

CAPVT SEPTIMVM.

De Regulis, & Obſeruantijs communibus circa mentalem Orationem.

1 CVM inter ómnia Contemplatiônis exercítia primas obtíneat vices mẽtâlis orátio, ſic eam omnes ardénti ſtúdio complectâmur, vt verè hómines oratiônis videâmur, & ſimus.

2 QVARE ſtatim, atque communis oratiônis, ſiue matutínæ, ſiue veſpertínæ, ſignum innotéſcit, omnes, & ſínguli ad deſignâtum à Superiôre locum (qui

erit ex Constitutiônum præscrípto, vel Chorus, vel Ecclésia, vel Oratórium) simul conuéniant; neque áliquis sine iusta causa, & sine Superiôris licéntia, abésse præsûmat; & si primæ Matutínæ oratióni interésse non possit, ad secúndam velit accédere.

3 PORRO in designáto loco vnà congregáti, hoc simul órdine consístant, vt Præpósitus ordináriè in própria sede, céteri verò omnes promíscuè, iuxta cuiúsque deuotiônem, ibi moréntur. Nouítiis tamen (vbi coniúnctus Nouitiâtus erit) locum áliquem ibi desígnet Præpósitus, in quo simul vníti permáneant.

4 CÆTERVM nemo sit, qui ab incépta oratióne, ántequam commúniter absoluâtur, abscédere áudeat; nisi fortè graui ne-

cessi

ceſſitâte compúlſus. Quo tamen caſu licéntiam, & benedictiônem ab eo, qui præeſt, petat.

5 INTERIM verò dum mentâlis orátio, ſiue circulâris, ſiue commûnis, habêtur, némini líceat offícium diuînum, vel Beátæ Vírginis, vel defunctôrum, perſóluere: neque lectióni alicúius libélli, quantúmuis pij, incúmbere, niſi forſan iuuándæ memóriæ, & firmándæ mentis ſtúdio verſículos paucos de illo légere opus hábeat.

6 PRÆTEREA ſtrépitus omnes toto illo oratiônis témpore euitêmus, vt Sanctôrum Patrum veſtígiis inhærêre credâmur; qui (vt Caſſiânus refert) cùm in vnum ad celebrándas eôrum ſynáxes conueniébant, tantum à cunctis ſiléntium præbebâtur, vt cùm

essset ibi numerôsa Fratrum multitûdo, nullus hóminum adésse credebâtur. Non excreátio obstrepêbat. Non tussis intersonâbat. Non oscitátio somnolénta sentiebâtur, imò nulli gémitus, nulláque suspíria, adstántes impeditûra, promebántur. In siléntio ergo, & in spe éleuans se suprà se, quisque in cælis conuersatiônem habêre nitâtur.

7 POSTREMO in hac ipsa commúni, sicut étiam in circulári oratiône, cùm Ecclésiæ Cathólicæ, Congregatiônis nostræ, nostrorúmque Benefactôrum; tum verò pręcípuè felícis recordatiônis Sixti Quinti Põtíficis Máximi, meminísse debêmus. Iure enim, ac méritò eius ánimam Dómino commendábimus, cuius auspíciis, dum is Christi vices in terris

ágeret,

ágeret, noſtri Ordinis inſtitûtum ortum hábuit, & increméntum.

Capvt Octavvm.

De Regulis, & Obſeruantijs communibus circa Chorum, diuina Officia, & Eccleſiæ cultum.

1 Singuli Sacerdótes, & Clérici ad diuîna Officia vnà in Choro celebránda, ad noſtræ Religiônis præſcríptum, conuéniant. Nec áliquis ſine Superiôris licéntia abéſſe præſûmat. Excípimus eos, quibus ob ália ónera ſubeúnda,

Con

Constitutiónes ipsæ immunitâtem concédunt. Láici quoque ad Matutînum surgant, & in Choro médio genufléxi, tantísper orent, donec absolúto Inuitatório, & Hymno, primus Psalmus inchoêtur. Mox benedictiônem simul ab eo, qui præest, petant; & deinde ad ópera sibi præstitûta secédant, vel in Ecclésia, dum Matutînum explêtur, orántes persístant.

2 CÆTERVM Clérici omnes, & Sacerdótes, vt recto órdine Chori múnia váleant exhibêre, hæc eis seruánda præscríbimus: Primum, vt Chorum ingrediéntes, aqua benedícta se aspérgant, & factâ Sacraménto genuflexiône, profúndè se inclínent Prælàto, si ibi áderit, vel maióri, aliísque Cléricis vtriúsque

que Chori,& ad próprium locum accedéntes, ibi deuótè genufléxi præparent ſe ad diuínas laudes, donec Præſes officium inchoándi déderit ſignum: & tunc ſtrénuè, alácriter, & ſine ſtrépitu ad diuínas laudes conſúrgant.

3 Si autem inchoáto officio, vel Miſſa ſolémni, quíſpiam ſuperuénerit, genufléctat in plano Chori, vel álibi verſus altâre, ad ſpátium vnîus *Pater noſter* orans, & ſi ibi áderit Præpóſitus, vel Vicárius, ſurgéndi ſignum expéctet. Quo hábito ſtatim ſurgat, & factâ Sacraménto genuflexiône, profúndè eîdem Superióri, aliíſque de Choro ſe inclînet, omnéſque eum, (præſértim ſi Sacérdos erit,) denudáto cápite conſalútent, & póſtea ad ſuum locum ſe cónferat. Si verò Supérior ibi,

vel Vicárius non áderit, breui oratiône præmissâ, & nullo expectáto signo, exurgat; & cum áliis in suo loco conuéniat. Sic autem vnusquísque ad suum locum accèdat, vt si eum fortè álius occupâret, vídeat, ne transeúndo cantántes pertúrbet; tunc enim debet, vel expectándo, vel modéstè, & deuótè incedéndo, ita tempus commensurâre, donec finiâtur versículus ab ea parte Chori, in qua ipsum stare contíngat, & álij cedéndo sibi locum, inférius descéndant. Si fortè tunc dicerêtur versus *Gloria Patri*, aut conclúsio Hymni, in quo nominâtur sancta Trínitas, aut conféssio generâlis, vel quid símile, expéctet inclinâtus, donec ipsa absoluántur. Et si diceréntur preces flexis génibus, genufléxus

&

& ipſe expéctet: mox factis reueréntiis, & ſalutatiónibus prædíctis, ad ſuum ſe locum recípiat.

4 PROINDE ſine graui neceſſitâte, & ſine licéntia, & benedictiône eius, qui præeſt, à Choro, ántequam officia abſoluántur, nemo egrediâtur. Sed, & ſi quis de licéntia abſcêdat, & póſtea ad Chorum reuertâtur, ne genufléctat in médio, nec áliud ſurgéndi ſignum expéctet; ſed factis Sacraménto, & Superióri reueréntiis, cum áliis in ſuo loco conueniat. Et idem ſeruêtur, cùm tárditas ad Chorum accedéndi non ſit culpábilis; ex eo nimirum, quòd circa altâris, aut Sacerdôtis miniſtérium fuit deténtus.

5 PORRO ſimul cantántes omnes æquáli voce vníſona, ſo-

nóra, & ſine flexiônum, ſonorúmque varietâte, eôdem tempore, eadémque moderáta, ac deuóta tarditâte incípiant, proſequántur, ac términent verſus; & vno Choro pſallénte, alter cum ſiléntio, ac deuótè auſcúltet. In médio verſiculôrum omnes pauſent aliquántulum, plus, minúſve ſpátij relinquéndo, hábita ratiône diêrum feriálium, feſtorúmve. Vniformitâtem præcípuè ſeruent, ádeo vt omnes æquè idem fáciant, omnes eôdem ritu atténtè, deuótè, diſtínctè, ac reueréntèr diuínis myſtériis aſsíſtant; & cùm álij ſtant, alter ne ſédeat, vel genufléctat, & è contrà. Errátula verò, quæ dum officium recitâtur, quiſque commíſerit, tunſiône péctoris fateâtur. Si quæ autem grauiúſcula viſa fúerint,

eôrum

eôrum in refectório médio ſe palàm accûſet, eâ ratiône, quæ de culpis públicè ſuo loco inſériùs diſponêtur.

6 VT autem regulâris diſciplîna quàm máximè in Choro prælúceat, inuiolábile ſiléntium ibi obſéruent, & eo decénti córporis ſitu coëxíſtant, qualis decet domum Dei, & diuínæ Majeſtâtis intúitum, ac cœléſtium ſpiríťuum præſéntiam. Nemo caput, oculóſque huc, & illuc curióſè intórqueat, præcípuè in eum, qui fortè erráuerit. Nemo in tolléndis, demittendíſque ſédibus, aut tranſeúndo, ſtrépitum, rumorémque fáciat. Nemo ſubſélliis nímium innitâtur; niſi eum córporis imbecíllitas cogat. Nemo libros, líttcras, aliáve ſcripta ibi legat. Nemo dénique quod

in Choro, vel circa altâre actûrus sit, quærat, clamándo, aut sibilándo, sed solo nutu, aut álio leui signo vtâtur; omnísque vel tumúltus, vel alterátio, quantálibet leuis, semper vitêtur, sínguli verò actus, siue in Choro, siue circa altâre plácidè, modéstè, deuótè, ac reuerénter fiant, & cum quadam libertâte, promptitúdine, & grátia, eo reuerénti affectu, sicut decet Dei minístros: non arte, lege, terminôve compósitos, sed solîus deuotiônis vi deuínctos.

7 DENIQVE Cæremóniæ sacræ (quæ sanè ad diuîna officia ritè celebránda áttinent, quæque in libéllo de nostris rítibus habéntur,) exáctè ab ómnibus, concínnè, ac deuótè, vnifórmi obseruántia exerceántur. Et cùm ex

Consti

Conſtitutiônum lege ſemel in menſe ómnibus proféſſis vnà congregátis explicándæ erunt, nemo ſit,qui abéſſe præſûmat, iis excéptis, quos Supérior iudicáuerit, huiúſmodi Cæremónias probè callère. Céterum errâta, prauíque abúſus emendéntur,ritúſque variántes conciliéntur.

8 VLTIMO tandem, quòd áttinet ad Eccléſiæ cultum, ei quidem ſummo nobis ſtúdio vacándum eſſe intelligâmus: quandóquidem id máximè Regulárium ſtatus expóſcit, Sanctôrum exémplo, qui domus Dei decóri pia ſolicitúdine intendébant: & eaprópter omnes, & ſinguli noſtrę Religiônis viri,ab ipſo étiam Nouitiátus témpore,in hoc ſacro Eccleſiârum cultu máximè deleˈcténtur, quò ſemper inuígilent,

vt

vt ípſamet ſacra ædes, paríetes, pauiméntum, & quæ in eis inſunt altária, ac ſacra ſupéllex, mundítiâ, ac decôre reſpléndeant.

Præſértim verò curándum eis erit, vt in Eccléſia exiſténtes non interióri ſolùm cordis mundítia; verùm extérna pietâtis ſpécie ſe tanquam Dei miníſtros exhíbeant; ideóque vtántur greſſu modéſto, seréno vultu, demíſſis óculis, ſermône plácido, geſtu ſedáto: ita enim fiet, vt ſpectáculum ibi Deo & homínibus facti, & próximum ædíficent, & ſacrârum rerum ſe dignos præferant tractatóres.

***

CAPVT NONVM.

De Regulis, & Obſeruantijs communibus circa Sacramentum Pœnitentiæ, & Euchariſtiæ vſum, ac ſacrificium Miſſæ.

1 CLERICI omnes, & Láici ſíngulis Domínicis, aliíſque feſtis diêbus primæ & ſecúndæ claſſis ſimul Eucharíſtiam públicè in Eccléſia ſumant. Nouítij verò tum iis diêbus, tum ſemel infrà hebdómadam eo cœléſti cibo reficiántur. Sacerdótes autem quotídie ſacríficent; aut ſi intérdum ab-

ſtinêre velint (quod vt rariſſimè contíngat, optâmus) abſque Superiôris licéntia ne abſtíneant. Ad ſacrárium autem vocáti, vt Sacrum fáciant, ſtatim accúrrant, & quæ pro ómnibus commúniter fúerint parâta induménta ſacerdotália, ea índuant; neque alícui priuâta, vel própria vllo modo habêre licêbit. In celebratiône autem quò magis ſánctitas, & diuínitas huius ſacrifícij ſuperéminet, eò diligéntiùs inténdere debent, vt máxima reueréntia, & ſanctitâte illud perfíciant. Vnde velócitâtem nímiam in eo prorſus deuítent; hæc enim diſſipátæ, & indeuótæ mentis, non ſine ſcándalo, indícia præfert; & proptérea ſtatúimus, vt ad ſemihóræ ſpátium huius myſtérij celebrátio excúrrat. Ritus autem,

& cæremónias vnifórmi obſeruántia téneant.

2 Cvm autem ex Conſtitutiônum lege in ſíngulis quibúſque dómibus deputári à Superiôre débeant duo, vel tres, vel plures Confeſsárij pro ſubditôrum profeſſôrum número maióri, vel minóri, ex iis, cui quiſque vóluerit, confitébitur; iis verò excéptis aliôrum némini, niſi Supérior, non leuem ob cauſam, alícui id expréſsè concéſſerit. Nouítij verò nondum proféſſi Magíſtro confiteántur.

3 Iam verò Clérici, & Láici, vel quotídie ad Miſſam Sacerdóti inſéruiant; aut eam ſaltem audîre non omíttant. Simíliter Sacerdótes, quibus diêbus à ſacrificij celebratiône abſtinúerint, eîdem intérſint.

CAPVT DECIMVM.

De Regulis, & Obseruantijs communibus circa examen conscientiæ, & alia Contemplationis exercitia.

1 CONSCIENTIÆ exâmen ab ómnibus nostris in Choro, vel in Ecclésia, aut étiam in Oratório (prout Supérior designáuerit locum) vnà simul congregátis, bis síngulis diêbus, manè scílicet, & vésperè peragêtur: sed manè statim à prándio; vésperè autem hyemáli témpore, statim post Cœnam; æstíuo tamen post si-

léntij

léntij signum. Céterum Nouítij, (vbi primus Nouitiâtus dómui coniúnctus habêtur) id vésperè, tam in hyeme, quàm in æstâte, in eôrum Oratório persóluant.

2 PORRO eôdem ipso témpore, quò sínguli consciéntiæ ratiônem à se ipsis expóscunt, memínerint simul diuínæ munificéntiæ pro alimónia grátias ágere; eámque pro benefactóribus exorâre.

3 AD hæc spirituáli sacrôrum librôrum lectióni quílibet pio stúdio ad breue saltem témporis spátium síngulis, vel altérnis diêbus vacâre nitâtur: hæc enim velut sólido cibo álitur, & pinguéscit orátio; viget deuótio; Contemplátio enutrîtur. Profános autem Poétas, & huiúsmodi álios libros légere, aut

in cubículis habêre, nemo possit. Sed quid ex his vtíliter depromere sit necésse, Superiôris licéntia habeâtur.

4 VLTERIVS autem, vt nulla eis progrediéndi occásio desit, verbum Dei audîre, eôque ánimas suas enutrîre deuótè, atque libénter assuéscant, & proptérea ad sermônem, collatiónésque spirituáles (quæ ex Constitutiônum præscrípto bis síngulis ménsibus ad Proféssos extra Nouitiâtum degéntes habénda erunt) omnes, & sínguli ex ipsis Proféssis, némine excépto, conuéniant, sacráque verba in siléntio audiéntes, ad própriam quisque salûtem excípiat. Nemo autem sit, qui sine iusta causa, & sine licéntia huic tam pio verbi Dei ministério interésse omíttat:

Nemo

Nemo étiam qui hoc exercítio inchoáto ſine neceſſitâte,& Præſidis licéntia,inde diſcêdat.

5 SED prætérea,vt diligénti ſtúdio, quæ ſurſum ſunt ſápere, non quæ ſuper terram experiménto diſcâmus, próderit quàm máximè (licet cuiúſque arbítrio id relinquâmus,) vt ſemel in anno, & quóties item ad ſacerdótium quis promouéndus erit, ſínguli noſtri proféſſi à vitæ actíuæ exercitatiône abdúcti, ac recolléćti,non mente ſolùm,ſed étiam córpore, ſpirituálibus tantùm Contemplatíuæ partis exercítiis ad decem ſaltem, vel octo diêrum ſpátium (ſuo cuíque deſignáto à Superiôre témpore) vacet. Nouítij verò ánrequam profeſſiônem emíttant, ſemel, vel étiam bis, id in Nouitiátu omní-

no præſtábunt. Verúmtamen, ſiue Proféſſus, ſiue Nouítius, quò témpore his peragéndis exercítiis vacâbit, domo non egrediâtur, cum áliis ſiue Sæculáribus, ſiue Religióſis non loquâtur, recreatiónibus quibuſcúnque, étiam quotidiánis, non intérſit. Sed ſolitárius in loco ſibi deſignáto in meditatiónibus ſanctis, & in delíciis lætêtur ætérnis. Stúdeant verò omnes, vt hæc tam ſancta inſtitútio, nouo ſemper ſpíritu promôta, vígeat, ex qua Religióni fluénta ſpíritus promanábunt.

6 POSTREMO vt vitæ Contemplatíuæ omni ália témpore tota virtûte vacêmus, cauénda nobis ad exteriôra effúſio, proſpiciéntes, ne fortè (vt Paulus inclâmat) perfluâmus. Quare vbi

id

id cháritas , & obediéntia non éxigunt , extérnis negótiis nequâquam implicêmur : iis verò cùm applicâmur, meminísse iuuâbit , quòd D. Bernárdus ádmonens ait: *Vbicúnque fúeris tuus esto , noli te trádere, sed accommodâre.*

CAPVT VNDECIMVM.

De Regulis, & Obseruantijs communibus circa actus erga se ipsos, & ad inuicem exercendos.

1 COMMVNES régulas erga Deum seruándas iam hucúsque præscrípsi-

mius, operæprétium est, vt eas vltérius adiungâmus, quibus erga nos, & ad ínuicem ordinâmur. Sic enim ad nostri finis consecutiônem recta perfectiônis sémita incedêmus.

2 In vniuérsum ígitur nostræ Religiônis viri, vt erga se ipsos, & ad ínuicem aptè se gerant, intélligant opórtet, se cum in Dei milítiam adscrípti sunt, non ad commoditátes, non ad ignáuiam, aut ótium, sed ad labóres, & solicitúdines esse vocátos; & in iis numerári, de quibus Apóstolus ait: *Solicitúdine non pigri, & spíritu feruéntes.* Ideóque vnánimi consensiône Religiósæ vitæ labóres sic arrípiant, vt mortificatiónes, & asperitátes moléstè non ferant, & quæ necessáriò córpori indulgénda erunt, iis discréta

moderatiône vtántur. Verúntamen vt in seípsis rigôrem, sic erga álios benignitâtem exérceant.

3 PIO ínsuper zelo feruéntes nihil in seípsis admíttant, quòd non íntegrum, simplex, honéstum, ac pium sit. Nihil, quod à modéstiæ, frugalitâtis, benignitâtis, ac temperántiæ régulis deflèctat. Curent pótiùs, vt sóbriè, ac piè viuéntes, in seípsis Religiósi status dignitâtem, ac decôrem seruent, & áliis innocéntiæ exémplo stúdeant prælucêre.

4 CÆTERVM speciáles régulæ, quibus magis in particulári erga nos ipsos ordinâmur, versántur circa victum, vestîtum, mortificatiônum exercítia, siléntium, modéstiam, charitâtem fratérnam, & id genus ália, quæ

ſigillâtim per ſequéntia cápita præſcribéntur.

CAPVT DVODECIMVM.

De Regulis, & Obſeruantijs communibus circa victum, veſtitum, & alia, quæ ad corpus attinent.

1 CVM in commúni, & de commúni noſtrum ómnium victum eſſe opórteat, ad commûne refectórium dato vltimo ſigno omnes ſimul vnà conuéniant. Nec quiſquam niſi iuſtas ob cauſas, & de Superiôris licéntia à prima menſa abéſſe præſûmat: iis tantúm excé-

ptis, qui in áliquo commúni exercítio eo témpore ſunt occupáti; vt ſcílicet qui Miſſas célebrant, & illis inſéruiunt; qui ſacras Confeſſiónes auſcúltant; qui Eccléſiam cuſtódiunt, & huiúſmodi álij. Omnes tamen, & ſínguli, qui primæ menſæ intereſſe non pótuerunt, ad álteram ſtatim accédant.

2 SED ad primam conueniéntes, lotis mánibus, & detécto cápite ordinátè, modéſtè, & in ſiléntio hinc, inde consíſtant, vſquedum benedíctio fiat ad noſtri Rituâlis præſcríptum: qua compléta ſínguli in ſuo quiſque loco coopérto cápite ſédeat. Tum ſi Præpóſitus, vel Vicárius in refectório áderit, qui mortificatiônem pétere volúerit, vel culpam áliquam palàm fatéri débeat, id

quidem génibus flexis, & detécto cápite in refectório médio efficiat, ántequam lector légere, & minístri fércula deférre incípiant. Impósitas verò pœniténtias, & mortificatiónes, si eæ in refectórij loco expléndæ erunt, detécto cápite cómpleat, & statim deínde íterum in médio genufléxus, à Prælâto surgéndi signum expéctet, quò hábito ad suum locum se cónferat.

3. PROINDE nemo sit, qui in ipsa prima mensa, vel panem détegat, vel edéndi initium sumat, ántequam signum à Præside detur; eo autem dato comestiônem simul incípiant, & sacram lectiônem in siléntio, & atténtè auscúltent, vt non solùm córporis cibo, sed épulis ánimæ recreéntur. Sic autem vnà cómedant, vt

ab

ab ipſa prima menſa, ántequam eam omnes ſimul expléuerint, nemo prorſus quocúnque prætéxtu abſcédat. Quòd ſi vrgens áliqua rátio, vel necéſſitas, quæ differri non poſſit, quémpiam priùs égredi compéllat, tunc is ab eo, qui præeſt, licéntiam, & flexis génibus benedictiônem expóſcat. In fine tandem ſigno à Præſide dato, ſimul omnes ſurgéntes, deuótè ibîdem hinc, inde ſtantes, grátias de more agant; & lotis cum modéſtia mánibus, in Chorum, vel in Eccléſiam, aut Oratórium in ſiléntio ſimul vnà ábeant; & quòd de conſciéntiæ exámine, gratiârum actiône, & pro benefactóribus obſecratiône, iam ſuprà eſt præſcríptum, ibi éxpleant congregáti: & præcípuè meminerint pro iis in ſpécie benefa-

ctóribus orare, quos Sábbato in mensa recitátos audíerint.

4 IAM verò quòd ad secúndam mensam áttinet, statim atque eius signum innotúerit, omnes, qui primæ interésse non potuérunt, ad eam accédant; & ántequam sédeant, sínguli secum benedictiônem submíssa voce præmíttant. Tum si ad mensam illam Supérior, vel álius antíquior, qui præsit, priùs accésserit, & in ea séderit, génibus flexis benedictiônem expóscat, & ad suum se locum recípiat; expléta autem comestiône vnusquísque surgat, (nec enim álios, vt in prima mensa, expectâre cógitur,) & benedictiônem flexis génibus à Superiôre, vel álio antiquitâte primo (si ibi áderit) petens, grátias ibîdem submíssa voce agat,

&

& lotis mánibus Chorum, vel Ecclésiam, aut Oratórium ad consciéntiæ exâmen, & álios actus mox præscríptos, peragéndos ádeat.

5 CÆTERVM tam in prima, quàm in secúnda mensa, regulâris modéstiæ, ac temperántiæ decus effúlgeat: & ideò óculos à circunspectiône, & linguam à locutiône omnes cohíbeant; siléntium enim eo loco, étiam recreatiônis témpore, à cunctis exactíssimè obseruándum erit. Nulli étiam líceat ad eas cibôrum áliquid, vel secum ferre, vel sibi feréndum curâre; imò neque pétere, quòd sibi fortè deésse contíngat ex iis, quæ áliis commúniter diuîsa tribuúntur: non vinum, non fructus, non férculum áliquod, excépto solùm pane, &

aquâ : álius tamen próximè áſſidens, quæ déerunt à Miniſtris ſubmíſsâ voce pétere póterit. Porrò ſi inchoáta menſa Supérior ad eam accêdat, omnes aliquántulum aſſúrgant, & reueréntiam ei cápite inclináto, non tamen diſcoopérto, exhíbeant: lector étiam in prima menſa eôdem témpore aſſúrgens, à lectiône ceſsâbit, & poſtquam ſéderit, eam proſequâtur. Si vltérius inter comedéndum dábitur ſignum pro ſalutatiône Angélica, omnes à menſa retrahéntes manus, à comeſtiône ceſſábunt, & conſuêtam ſalutatiônem, coopérto tamen cápite, recitábunt; ſic autem, vt comeſtiônem non reſúmant, donec is, qui præeſt, ſignum déderit.

6 MVNDITIES inſuper in

comedéndo, ita ab ómnibus ser-
uêtur, vt oris ablutiónes vino, vel
aqua ne fiant, vt proiiciántu r:
mappæ, & máppulæ ne coinqui-
néntur: aqua, & vinum in solis
cyathis bibâtur: ad cibum ori ap-
ponéndum furcínula adhibeâtur.
Cum primùm autem comédere
quis desíerit, micas trahat ad ex-
trêmum mensæ ante se, & máp-
pulam plicet.

7 DENIQVE extra com-
mûnem mensam comédere ne-
mo omníno póterit; ægrótis ta-
men, & concionatóribus conciô-
num témpore; ac étiam cùm so-
lémnes disputatiônum actus ha-
béntur, Lectôre præsidénte, &
Scholástico defendénte, excé-
ptis; his enim in próprio cubícu-
lo comédere licêbit. In dómibus
sæculárium, siue intra vrbem, siue

in eius subúrbiis, vel ruri degéntium, nemo étiam cómedat; sed cùm quis nostrum eos inuíserit, enitâtur domum ad horam refectiônis reuerti; quod si id fieri néqueat, ántequam domo discêdat, comedéndi foris facultâtem à Superiôre petat, & hábeat. Si autem áccidat, quòd ægróti, quem áliquis nostrum visitáuerit, ádeò ingrauéscat infírmitas, vt eum penè spíritu extrémo conflictántem, desérere non videâtur æquum, huiúsmodi legítimum impediméntum Superiôri (si fieri potest) quàm primùm nuntiêtur, vt ab eo comedéndi, ac étiam (si opus fúerit) pernoctándi apud sæculáres facúltas fiat; sin minus, statim ac domum redîbit, rem omnem Superióri apériet. Idem dictum sit, si quan-

do

do ab áliquo Epíſcopo, vel Núntio, vel étiam Cardináli, aut in própriis locis à Dóminis ipsôrum locôrum, ſiue ínſuper à viro áliquo Religióſo in Monaſtério ſecum veſci coácti fuérimus; hos enim ſolos, ad id inuitári, & vrgêre nos poſſe decérnimus.

8 IAM verò circa veſtîtum hæ nobis régulę commúniter obſeruándæ incúmbunt. In primis, quòd áttinet ad matériam induménti exteriôris, (quod ſanè túnica, doméſtica toga, & pállio conſtat) nemo ſit, qui áliquid circa eam innouâre præſûmat, præter id, quod noſtræ leges præſcríbunt. Deínde quoad formam idem extérior hábitus ſimplex ſit, mundítia ſola decórus, & talis, qui ſemper moderatiônis, & paupertâtis nos admóneat. Sed

verò tùnicam Clérici, & Sacerdótes talârem, Láici supra talum decurtâtam gerant: non erit apérta ante, nisi dumtáxat ab ínfima péctoris parte ad vsque collâre per totum fìbulis alligánda; ália pars ad vsque pedes vndique sit conclûsa. Eius autem manicârum, quibus bráchia contegúntur, extréma latitûdo, quæ propè manum est, in gyrum non sit minor, nec maior vnîus latitúdine palmi cum dimídio iuxta ea, quæ in Constitutiónibus habéntur; ad quarum étiam præscríptum doméstica toga fíbula in collári subligánda, tam pro cléricis, quàm pro láicis efformêtur. Quòd verò ad pállium áttinet, illud quidem ad talum vsque protendâtur.

9 Sed & cíngulo ínsuper

coriáceo nigri colôris túnicam ad corpus contrahêmus; huius enim cínguli vſum familiârem fuíſſe ipſis Dómini diſcípulis Basílius plúribus demónſtrat. Ad amiciéndum caput birétis vtántur Clérici in Crucis figûram efformátis; Láici verò rotúnda piléola ex eôdem túnicæ panno conféсta geſtábunt. Hi tamen cùm domo egrediúntur, pétaſum gerant, quò étiam Clérici exeúntes ad líbitum vtántur. Poſtrémò ſiue foris, ſiue domi conſtitúti Clérici in huiúſmodi véſtibus ratiônem, & vniformitâtem obſéruent, adeò vt eiúſdem géneris, & formæ véſtibus vtántur omnes, ne diſcrîmen inter eos áliquod inéſſe videâtur. Hoc idem Láici inter ſe obſéruent.

10 SED vltérius induménta

inte

interiôra tália ſint, vt prétio, ac formâ honeſtâtem ſimul, & paupertâtem redóleant; & quidem líneis ſubúculis, lineíſque femorálibus vtêmur omnes, ac iis étiã áliis interióribus induméntis, è panno, lino, pelle, aut étiam goſſípio confectis, quæcúnque opus erunt, hábita ratiône perſonârum, ac diuersôrum témporum, ac regiônum; quæ autem ex pelle conficiúntur induménta, ea parui prétij eſſe vólumus. Porrò ſubúculæ collâre ſupra collâre túnicæ nequâquam extráctum plicêtur. Tibiália ínſuper gerêmus, quæ ſint è panno nigri colôris; cálceis, & crépidis vtêmur, nunquam verò chirothécis, quæ tamen, ſed símplices, iter agéntibus permittántur.

11 DENIQVE veſtes omnes

nes líneas, ſicut étiam viatórias, in commúni veſtuário ſeruándas quiſque tradat, vt inde Superiôris arbitrátu cuíque vténdæ tribuántur. Céterum ſérici nihil ſit apud nos, neque in veſtítu, neque in lectis.

12 Sed iam circa ea, quæ ad corpus áttinent, álias étiam régulas proſequéntes: Ad cubándum lectis vtêmur ſimplícibus, & frugálibus, non áffabrè, & curióſè factis; ſine conopæo; ſine ornátu aſſuméndis; non ad ótium, & ſocórdiam; ſed ad neceſſáriam córporis quiêtem. Antequam cúbitum eant ſínguli Clérici, & Láici, ſicut étiam & Sacerdótes primi géneris, véſpere poſt conſciéntiæ exâmen, benedictiônem flexis génibus à Superiôre expóſcant. In lecto autem niſi

decénter contéctus, & cum subúcula nemo iáceat. Nemo étiam è cubículo egrediâtur, nisi decénti vestítu ad præscríptam nobis formam amíctus, eóque circa corpus compósitè aptâtus.

13 Nemo ínsuper nocte circúmeat domum, quin déferat lumen. Manè vnusquísque lectum suum compônat; & saltem bis, vel semel in hebdómada cubículum verrat, ac sordes amóueat.

14 Ad vultum, & manus abluendas, & detergéndas quisque hábeat mappam líneam, & catînum fictilem, ac rudem; péctinem quoque vnum lígneum, aut ósseum, non tamen ebúrneum. Odorâtum autem sapônem, spécula, & huiúsmodi delícias, nostros Religiosos nequâquam decére, nemo est, qui non

intél

intélligat. Quare nihil horum apud ſe quiſquam hábeat.

16 PORRO barbam nemo radat; nemo decurtâtam gerat; nemo vel nimis longam, vel nimis latam nútriat: Sed in tantum pili dimittántur, vt in dimiſſiône mediócritas quædam obſeruári videâtur: Regiônum tamen diuérſa rátio, diuerſúſque ritus vbîque ſeruétur.

17 VLTIMO inter ea, quæ ad corpus áttinent, honéſtam ánimi remiſſiônem, ſeu recreatiônem locâmus. Nam éxpedit intérdum paruâ, & breui laxatiône ánimum obleĉtári, vt póſtmodum ad virtûtum labóres vegétior exúrgat, & plerúmque (vt Magnus Gregórius ait) virtus dum indiſcrétè tenêtur, amíttitur; dum diſcrétè intermíttitur, plus tenê-

tur. Ergo quotídie statim post prándium omnes simul in designáto loco conuéniant, nec quisquam absit, aut inde discêdat sine Superiôris licéntia; ibíque vnîus horæ spátium modésta, ac religiósa ánimi remissiône tránsigant. Idem vésperi seruêtur: æstíuo quidem témpore, post cœnam; hyemáli verò, cóngruo spátij interuállo ante Solis occâsum. Semel étiam in hebdómada foràs ánimi causâ commúniter deámbulent; hyeme post prándium, æstâtis témpore manè. Reuertántur autem manè ante prándium, véspere ante Solis occâsum.

18 DENIQVE quintodécimo quoque die commûnis recreátio domi, vel ruri fiat, in qua mútuis collóquiis, honestísque

oble

oblectatiónibus ánimum leiâre licêbit; ita tamen, vt scurrílitas, dicácitas, & mánuum licéntia prorsus absint. Curent pótiùs, vt in síngulis quibúsque recreatiónibus natûra subsídium cápiat, & spíritus detriméntum non patiâtur; ac (vt Diuus Ambrósius ádmonet) caueâmus, ne dum relaxâre ánimum vólumus, soluâmus omnem harmóniam, quasi concéntum bonôrum óperum.

***

CAPVT DECIMVM-tertium.

De Regulis, & Obseruantijs communibus circa carnis macerationem, mortificationum exercitia, ac pœnitentiarum vſum.

1 VT Sanctôrũ exémplo mortificatiônem Dómini IESV in córpore noſtro circumferâmus, & ſuſpéndium in eius Cruce, ac mortem eligâmus, operæprétium eſt, vt ieiúnij, & abſtinéntiæ rigôre, pœniten-tiârum vſu, variíſque mortifica-

tiônum exercítiis, carnem edomâre consuescâmus.

2 QVARE præter ieiúnia, quæ cunctis fidélibus Româna indîcit Ecclésia, hæc ália à nostris obseruánda decérnimus; vidélicet ieiúnium Aduéntus Dómini, dum domi morábimur; ieiúnium fériæ sextæ per totum anni círculum, nisi fúerit prídie celebrâtum festum Natâlis Dómini, vel étiam fúerit prîdie, aut die pósteto ieiunándum: ieiúnium dénique secúndæ, & tértiæ fériæ ante cíneres. Insuper autem secúndis, & quartis fériis totîus anni cárnibus nullo modo, in nulla nostra domo vescâmur. Excípimus tamen fériam secúndam Páschæ, & Pentecóstes, & festum Natiuitâtis Dómini, & Epiphaníæ si secúnda, & quarta féria incidant.

Itemque secúndam illam, vel quartam fériam, quæ post diem Natiuitatis Dómini mediátè sequetur.

3 PROINDE étiam váriis adhuc diuexatiónibus carnem macerántes, corporáles has per círculum afflictiónes eligêmus: Nimirum vt síngulis diêbus (festis tamen his excéptis, quos Ecclésiæ præcépto celebrámus,) sit vnus ex nostris, qui ab omni cibo ieiûnet, solo pane vescâtur, sitim aqua, vel Superiôris licéntia, vino módico sedet; álius item cilício carnem vexet: álius flagris se cædat. Qui autem ieiunâbit, ex ea, quam sibi súbtrahet, cibi, potúsque portiône, páuperem áliquem (de licéntia tamen Superiôris) ad fores domus refíciat, vt fiat reféctio páuperis abstinéntia

ieiunántis: eúndem verò, quem cibo alúerit, Chriſtiána doctrína imbúere ſtúdeat. Céterũ in Collégiis circuláres hæ pœniténtiæ non omnes síngulis diêbus fient, ſed síngulæ in síngulos dies. Id quod étiam obſeruêtur in áliis noſtris dómibus, quas ſufficiens Religiosôrum númerus non habitáuerit.

4 AD hæc síngulis ſextis fériis in vnaquâque domo commûnis flagellátio (quam diſciplìnam vocant) intra Eccléſiam celebrêtur, de cuius ritu, & fórmula in noſtro de Rítibus libéllo diſſéritur.

5 SED & Sanctôrum exémplo ſecretârum étiam pœnitentiârum vſum amplecténtes, cohortámur omnes, vt (hábita prius à Superiôre, vel próprio Confeſ-

sário licéntia) quandôque peculiáribus pœniténtiis se ipsos diuexâre non négligant; talísque vsus promouéndus sédulo erit. Maceráto enim impénsius córpore, ánima púrius Deo vacâbit.

6 DENIQVE ad mortificatiônum exercítia, antíqua Sanctôrum de inobseruántiis públicè profiténdis, ac pœniténtiis iniungéndis institútio spectat; quâ sanè vulgâris vitæ status sub disciplína continêtur, & omni témpore viget illæsus. Ergo ita inter nos hæc culpârum pública proféssio instituâtur, vt quóties quis negligénter quídpiam fécerit, vel áliud quid contra leges nostras excésserit, in refectório médio ad refectiônis inítium se palàm flexis génibus clara voce Superióri accûset; & pœnam, quam ipse iniúnxe-

iúnxerit, ſponte ſúbeat.

9 ILLVM étiam laudábilem morem valdè probâmus, & ampléctimur, qualis eſt, mortificatiônum in eôdem refectórij loco flexis génibus ad refectiônis inítium, petítio; cui vt libénter omnes incúmbant, eníxè hortâmur. Sic enim dum corpus afflígitur, perficitur ánima morte, quâ viuit.

Capvt Decimvm-quartum.

De Regulis, & Obseruantijs communibus circa Silentium.

1 PRæcipvvm Religiônis munîmen, ac regulâris disciplínæ arx tutíssima, siléntij cultus semper éxtitit, quem ídeo antíqui Patres inter potíssima sanctitâtis præcépta posuêre, eîque summo stúdio inhæsêre. Quare & nos, vt tanti pónderis virtûtem hoc étiam affééctu prosequâmur, nostris ómnibus siléntium indícimus.

2 Et primò quidem his lo-

cis,

cis, nempe in Choro, Ecclésia, Sacrário, Bibliothéca, locis commúnibus, ante cellas, in opéribus commúnibus obeúndis, ad mensam, & dénique cum extra recreatiônis horas erit causâ frígoris accedéndum ad ignem, semper sileâtur. Quod si necesse sit verbum áliquod proférre, voce submíssa loquántur.

3 Sed & stríctiùs vbîque siléntij lex obseruánda erit, his præcípuè horis, nempè véspere à Solis occásu signo dato vsque manè ad Solis ortum: item in æstâte post prándium, dato quiêtis signo vsque ad oratiônem meridiânam explêtam; hísque horis occasiónes loquéndi omnímoda ratiône præcidántur, & vel in cubículis, vel in Ecclésia, iis, quibus par est, deuótè, & quiétè vacêtur.

4 RELIQVO autem diéi témpore, licèbit quidem cum necéssitas éxigit, breuem paucíssimis verbis expediéndum sermônem proférre, lóngior verò semper vitêtur, nisi Supérior concésserit. Elâtam porrò vocem omni témpore quisque deuîtet; vtántur non ália, quàm submíssa, húmili, & audiéntibus attemperáta.

5 PROINDE conuersatiónes, confabulatiónes, vanilóquia, & id genus ália semper vbîque ab ómnibus caueântur; turpe enim est Religiôsum virum, cuius conuersátio in cœlis esse debet, témporis, vel mínimum spátium humánis conuersatiónibus sic frustrà contérere: sat sit ad ánimi remissiônem commûnis recreátio, quæ statis horis habénda est.

6 SED ne his malis inuoluâmur, vitánda cuîque per domum euagátio, vitánda otiósitas, quæ cellæ fastídium ingénerans, ánimum ad conuersatiônem impéllit. Superiôris autem erit sic otiósos per domum euagántes, & inánes miscéntes sermónes, ac témpore abuténtes, coërcêre.

7 VITANDVS quoque ad maiôrem siléntij cultum, & conuersatiônes arcéndas, in aliênum cubiculum ingréssus, qui quidem omni modo, & omni ália ratiône prohíbitus intelligâtur, nec is alícui sine Superiôris licéntia licêbit, & qui secus fécerit, puniâtur. Verùm in infirmi cubículum, vt intret quis, sufficiat semel, eâdem ægritúdine duránte, licéntiam habuísse; id quod étiam de ingréssu in Concionatôris cubículum

lum eo témpore, quo in Quadragésima, & in réliquis tempóribus, quo die Conciônem habêbit, intelligâtur: dúmmodò non plures, quàm tres, aut quátuor simul ibi conuéniant. In ipsîus autem Superiôris cellam, sicut & Vicárij, (quam semper ipsis præséntibus cuìque íngredi licêbit,) nemo sit, qui ipsis abséntibus intrâre áudeat.

8 Tandem siléntij lex hac étiam ratiône inter Proféssos, & Nouítios seruánda præscríbitur, vt qui proféssi extra Nouitiâtum degunt, nullò modo cũ illis colloquántur; neque cum eis conuerséntur, étiam recreatiônis témpore; nec illi quidem, qui ipsôrum ántea Confessiônem excéperint, quíque vt ingrederéntur, bonam dedérunt óperam, aut

..ana cum eis pátriæ, vel ſánguinis propinquitâte ſunt coniúncti.

Capvt Decimvm-quintum.

De Regulis, & Obſeruantijs communibus circa modeſtiam exteriorem.

1 Modestiæ virtus, quæ præcípuo múnere exteriôris hóminis compoſitiônem dírigit, eiúſque motus moderátè diſpônit, ſic diligénti ſtúdio ab ómnibus excolénda erit, vt in ea totîus Religiônis decus & ornaméntum effúlgeat. Quare, & in ſeípſis, & erga álios

eam exáctè seruábunt.

2 In se ipsis quidem ea ratiône, vt omnes, qui affectatiônem, vel ánimi remissiônem, aut étiam elatiônem præ se ferunt, motus in incéssu, in gestu, in sessióne, in locutiône, & in huiúsmodi áliis quam máximè deuítent. Præsértim verò in públicis functiónibus (in quibus Deo, & homínibus spectáculum fiunt) cáueant, ne vel gestus, vel motus áliquis talis sit, qui ædificatiônem apud omnes non páriat.

3 Erga álios verò, sic quisque se gerat, vt nec dissolutiône, nec rusticitâte eos offéndat. Despectiônis autem actus, verbôrum contentiónes actiônum importunitátes, vultus aspéritas, & id genus ália, absint à nostris: facilitâte autem ad consentiéndum áliis,

comi

comitâte ad attemperándum se omnibus, promptitúdine ad se honôre præueniéndos, præcéllere piâ æmulatiône conéntur. Inuicem sibi loco cédere, maióribus assúrgere, obséquij signa eis exhibêre, omni témpore consuéscant.

4 RELIQVA ad vrbanitâtem, & modéstiam spectántia, non sunt hoc loco in particulári præscribénda. Sed ómnibus tamen incúmbit, vt quas Nouitiátus témpore didicérunt modéstię régulas, eas obliuióni non tradant, sed pari diligéntia seruent.

***

Capvt Decimvm-sextum.

De Regulis, & Obseruantijs communibus circa charitatem fraternam.

1 Mvtvam charitâtis virtûtem sic ómnes exérceant, vt tanquam córporis membra perféсto amôris vínculo colligántur. Quod quidem ne áliquo modo dissoluâtur, ea ómnia quisque deuîtet, quæ vel mínimam fratrum moléstiam párere possunt.

2 Qvare álios inter loquéndum nemo carpat, aut quoquo

modo lædat ; nemo ea loquéndi ratiône vtâtur, quæ morum rusticitâtem coárguat ; nemo étiam de altérius natiône , & pátria quidquam siníſtrè loquâtur , aut áliquo modo siníſtrè ſentîre demónſtret. Imò iis ipſis extráneæ natiônis frátribus præcípua dilectiônis ſigna exhibêre quiſque nitâtur.

3 NE verò vel mínima violándæ charitâtis detur occáſio, nemo in altérius officium ſe témerè íngerat ; nemo ex officínis ſine conſénſu eôrum , quorum curæ demandátæ ſunt , vel ſine Superiôris licéntia, áliquid accípere poſſit ; quâ étiam ratiône in altérius cubículum, ſiue is præſens ſit, ſiue abſens , nullus ingrediâtur , aut inde áliquid abſque facultâte Superiôris accípiat :

Grauíssimè (si contrà fécerit) puniéndus.

4 Præterea Superióris authoritâtem in álios sibi súmere, aut obiurgâre némini líceat; quin pótiùs vnánimi consénsu superiôres se ínuicem arbitrántes, ínuicem sibi obséquia præstent, ínuicem se oratiónibus ádiuuent; ac vicíssim altérius minister éffici quisq; nitâtur, exémplo Christi Dómini, qui de se ipso ait: Veni ministrâre, & non ministrári. Fratérnæ tamen correctiônis iura piè semper obséruent.

5 Sed tandem quia vniformitâte gaudet cháritas, & per eam stríctius copulâtur, eniténdum nobis erit, vt sollícitè seruêmus vnitâtem spíritus in vínculo pacis: ádeò vt (quoad eius fieri

póterit,) iuxta Apóſtoli mónitum, idem ſentiâmus, idem ſapiámus omnes, eiuſdémque moris ſimus, & videâmur vnánimes, & eaprópter in Choro, in menſa, victu, véſtitu, cubículis, doctrína, & in huiúſmodi áliis diuérſitas euitêtur, & perſonârum accéptio caueâtur, & pótiùs vnifórmitas, & æquálitas ita elucéſcant, vt commúniter commúnia ónera ſubeántur, commúniter commúnia exercítia actiténtur: quàmuis habénda ſit valetúdinis, ætâtis, officiôrum, ac múnerum rátio; id quod conſiderâre Superiôris erit, qui prudénti diſcretiône, quæ cuîque conuénerint, coaptâbit.

***

Capvt Decimvm-septimum.

De Regulis & Obseruantijs communibus circa charitatis munus erga infirmos, & defunctos fratres.

1 INter præcípua charitâtis múnia, quibus ínuicem copuláti, ínuicem subleuâmur, præcéllens, (& méritò) commendâtur illud, quod infírmis, & defúnctis exhibêtur: & idípsum opórtet, vt inter nostros feruénti stúdio exerceâtur.

2 Qvare quòd áttinet ad infírmos; sic eôrum curatióni in-

tendâtur, vt verè páteat charitâtem ipsam hoc ministério fungi. Idcírcò pia æmulatiône contendéntes, ægrôtum quémlibet, siue Sacérdos, siue Cléricus, siue Láicus fúerit, quo póterit quisque modo adiuuâre nitâtur; præcípuè verò apud Deum précibus; eîque inseruîre, quando opus erit, nemo recûset. Ita tamen, vt ad eum inuiséndum non plures tribus (excéptis infirmário, & sóciis) conuéniant: ibîque ne longiôrem, quàm par est, sermônem prótrahant, aut inutília verba profúndant; sed solúmmodo próferant, quæ ægrôtum in Dómino consoléntur.

3 PRÆCIPVE autem Superióri incúmbet, vt infirmi cum charitâte tractentur, & vel quotídie, vel altérnis saltem diêbus eos ipse inuîset: caueátque ne se par-

cum in expénsis exhíbeat, in quibus pótius effúsa charitâte largum se præstâre debêbit: etiámsi pígnore aliquid necésse foret, vel quouis álio modo cum dispéndio prouidêre. Sed & Vicário præsértim curæ sit quotídie inténdere, an quidquam desit infírmis, & an rectè suum infirmárius súbeat munus.

4 CÆTERVM ægróti partes erunt, infirmitâtis onus patiénter ferre; Infirmário, & Médico libénter obedîre: sui ipsîus curam Superióri, eiúsque minístris trádere; à querélis ánnimum cohibêre, & íntima cordis resignatiône Dei donum, infirmitâtem non minùs, quàm sanitâtem æstimâre. Cáueat ne quid ad sui curatiônem inténtet, aut Médicum vocet ínscio Superiôre, &

infir

infirmário; ſed ipſi pótius infirmário ſuam ſtatim denuntiâre teneâtur infitmitâtem, vt eius curatióni débito charitâtis órdine intendâtur, & Médicus aduocêtur; qui ſanè vnus erit commûnis ómnibus, à Superiôre deligéndus, nec álius ſine eius licéntia adhibéndus erit.

5 I A M verò ægrôtus quiſque ſaltem octáuo quoque die ſanctíſſimo Euchariſtiæ ſacraménto (quod ei in léctulo decumbénti decentíſſimè deferéndum erit) reficiâtur. Ingraueſcénte autem ægritúdine ſéduló curándum, vt ei ſacraménta ómnia matúrè, & ántequam iudícij vſum amíttat, miniſtréntur. Tum verò ęgrôtum cum morbo conflictántem Supérior, & infirmárius, ac viciſſim (quando opus erit,) álij Reli-

gióſi piè, ac léniter ad tolerántiam, & Crucifixi imitatiônem, ad cœléſtium rerum deſidérium, mundíque contémptum, adhortèntur. Poſtrémo ad moribúndum, & poſtrémo iam ſpíritu fatiſcéntem, ſigno dato conueniant omnes, & migrántem ánimam áliis piis mónitis contra inſurgéntes tentatiónes róborent, Pſalmis, & oratiónibus álij proſequántur.

6 QVONIAM autem vera cháritas nunquam éxcidit, idcírco ſi viuéntes fratres ópere, & virtûte dilígere præcípimur, æquum eſt, vt in eóſdem, vita mortáli, & labóribus defúnctos, dilectiônem exhibêre nunquam ceſſêmus. Quare eôdem perſeueránte charitâtis affectu, præter ſuffrágia, quæ públicè, & com-

múni

múniter in Choro, vel in Ecclésia exhibénda erunt, sínguli Sacerdótes in eâdem domo, vbi infírmus obíerit, cohabitántes, pro eo iam defúncto Missæ sacrifícium sex vícibus ófferant; sínguli Clérici séxies officium defunctôrum récitent íntegrum; sínguli item láici sex Beátæ Vírginis corónas. In céteris verò dómibus eiúsdem prouínciæ sínguli Sacerdótes pro defúncti ánima ter sacrífícent, atque ter officium defunctôrum íntegrum quísque Cléricus dicat, & ter ínsuper quílibet láicus Beátæ Vírginis corónas.

7 Si quis tamen iter agéndo moriâtur, ea domus, pro cuius rebus agéndis proféctus erat; vel si pro alicúius domus vtilitâte non fúerit iter arréptum, ea saltem domus, cui assignâtus eo tempóre

erat, perínde ei officium, Missámque soluat, ac si ibi mórtuus esset. Pro Patre Generáli defúncto omnes totîus Ordinis, & pro Patre Prouinciáli suæ tantùm prouínciȩ domus idem fáciant quod ea domus, in qua quisque nostrûm móritur.

8 SED tandem pro ómnibus in vniuérsum, qui ex nostro Ordine fúerint defúncti, síngulis ménsibus (præter commûne Officium, & Missam solémnem, quȩ celebrári debébunt) sínguli Sacerdótes semel sacríficent, & semel étiam Clérici officium defunctôrum, & Láici Beátæ Vírginis Corônam, récitent.

Capvt Decimvm-octauum.

De Regulis, & Obseruantijs communibus circa rationem domo egrediendi, iter agendi, ac nostros hospites excipiendi.

1 NEMO sine causa, & sine Superiôris licéntia síngulis vícibus impetráta, ac sine Cómite à Superiôre desi-gnáto, egrediâtur. Fratres tamen láici (si sic Superióri vidébitur) incomitáti égredi póterunt, prætérquam cum ad eleemósynas peténdas, vel ob cómmoda própria egrediúntur; in his enim cásibus

omníno comitáti incédant. Benedictiônem ínsuper ántequam éxeat quisque siue Láicus, siue Cléricus, siue étiam Sacérdos, flexis génibus à Superiôre petat in quauis parte domus is extíterit, nisi in Ecclésia fúerit, vbi licéntiam petíisse satis erit. Eìdem étiam quid quisque foris actûrus sit quôve itûrus, significet. Porrò abséente Superiôre némini detur egrediéndi facúltas, quam Supérior ipse antè non concésserit. Si necéssitas contrà postulâbit, dari quidem póterit facúltas ab eo, qui Superiôris loco præest; res tamen Superióri redeúnti palàm fiat. Céterum nocte exeúndi, nisi grauis vrgeat próximi necéssitas, némini detur licéntia.

2 PROINDE, qui domo égredi debet pállio indûtus, & breui

ad

ad Deum in designáto loco propè iánuam domus oratiône præmíssa, inuértat sui nóminis tabéllam, & cum dato sibi cómite egrediâtur; non quidem ália, quàm ipsa consuéta iánua domus, cuius clauem iánitor, intérdiu apud se habêbit, nocte Superióri tradéndam; nec ália alícui permítti debêbit.

3 DOMO autem egréssi ambo (vt æquum est) in incéssu modéstiam, & sénsuum custódiam seruent, atque vnà semper incédant. Festinatiônem, ac célerem motum, brachiôrum ventilatiônem, & immodéstos álios actus deuítent. Cùm domo redíerint, oratiône ibídem factâ benedictiônem pari modo petant, & si quid noui in via contígerit, quod Superióri priùs, ántequam exí-

rent, significâtum non fúerit, domum reuérsi, signíficent.

4 IAM verò némini nostrûm rhedâ per vrbem vehi vnquam, aut cum quoquam líceat, nisi à Superiôre facúltas fiat; quæ tamen raró, nec sine graui ratiône concedâtur; & tunc velis demíssis incedâtur. Cùm verò accíderit quémpiam nostrûm à Sanctæ Románæ Ecclésiæ Cardinálibus, aut Sedis Apostólicæ Núntiis, siue à próprio ciuitâtis Epíscopo, vt secum rhedam conscéndat inuitári; tunc, si nullus erit excusatiônis locus, obediâtur.

5 DENIQVE extra domum in eâdem ciuitâte pernoctâre, sine vrgénti necessitâte, & sine Superiôris licéntia nemo omníno póterit. Nemo étiam sine eâdem Superiôris facultâte ad Constitu-

tiônis

tiônis præſcríptum concedenda, ruri noſtro pernóctet, & etiámſi ægrôtum áliquem ex noſtris ruri, vel álibi commorántem quis inuiſéndum adíerit, ſecum pernoctâre nequâquam debêbit; ſed domum véſperi reuérti, niſi loci longínquitas id prohíbeat; in quò tamen caſu habeâtur ante dicéſſum ibi pernoctándi facúltas.

6 SED iam quod áttinet ad iter agéndi ratiônẽ nemo ſit, qui in áliam ciuitâtem, vel regiônem, in quâ opus ſit pernoctâre, abſque Prouinciâlis facultâte proficiſcâtur, niſi quando vrgêbit necéſſitas; tunc enim locâlis Supérior de Conſultôrum, ac étiam viſitatiônis témpore de Viſitatórum voto, licéntiam dare póterit. Nemo étiam profectûrus abſque Superiôris dimiſſóriis lítteris, eius ſub-

ſcriptiône, & religiônis ſigíllo munítis, domo diſcédere áudeat; & ſi in áliam noſtram domum commigrâbit, eas quidem eiúſdem domus Superióri legéndas tradat. Sine his lítteris ſi quis quòquam perréxerit, gráuiter puniâtur. Vbi verò quis iis vſus fúerit (ſicut in vniuérſum cuiuſcúnque géneris lítteras commendatítias, dimiſſórias, paténtes, commiſſionáles) ad Superiôrem déferat. Itidem fáciat, ſi iis vténdi nulla extíterit occáſio.

7 PRÆTEREA ſine Superiôris licéntia nemo quidquam ſecum expórtet, neque étiam libros niſi Capítulum locâle apértè conſéntiat. Nihilóminus tamen præter Breuiárium, & Diúrnum, & própria ſcripta, póterit quiſque ſecum étiam ferre Biblia Sa-

cra,

cra, & libéllum álium ſpirituâlem.

8 ANTEQVAM verò abſcêdat, præuia oratiône ſe múniens, Clericôrum Itinerárium récitet; Tunc ad iánuam domus deducâtur, & cum beneuoléntia, & charitâte dimittâtur. Si fieri poteſt nemo ſolus ábeat abſque cómite, aut ex noſtris, aut ex ſæculáribus áliquo probátæ vitæ viro. Rectâ autem, quò tendit, viâ quiſque pergat, diuertícula, ſiue in itínere moras ne fáciat.

9 PROINDE ſiue iter agens, ſiue itínere perácto cùm ad eam ciuitâtem quis noſtrûm aduénerit, in qua domícilium habêmus, omnínò cáueat, ne in ália ſiue Seculárium, ſiue Religiosôrúm domo, aut quouis álio loco ſe recípiat, vel pernóctet, aut cómedat; ſed recto trámite ad noſtram do-

mum se cónferat; eiúsque loci Præpósito se in ómnibus subdat. Céterum nemo sit qui óbuiam Nostris eat, prætérquam Patri Generáli, aut Patri Prouinciáli.

10 SED tandem expóscit fratrum tantópere à Christo Dómino commendâta diléctio, vt cùm Nostrûm quis ab áliqua regiône, aut ciuitâte ad eam (vbi nos dégimus) domum se contúlerit, ómnia in eum humanitâtis, & beneuoléntię officia persoluántur. Vbi primùm ígitur alicûius nostrûm aduéntus per ianitôrem innotúerit, is qui péregrè aduénerit, cum charitâte excipiâtur, ad cellam ducâtur, véstibus exuâtur viatóriis, líneæ, & si quid opus fúerit, ei exhibeántur, & humaníssimè pertractêtur, siue vt hospes, siue vt ei dómui assignâtus aduénerit; per

tríduum

tríduum (& ſi longínqúum fúerit iter,per octo diȩs)ad domus ónera ſubeúnda ne deputêtur;immò ei per illud ipſum tempus ad cibos commúnes,álij adiungántur. Cáueat autem ne charitâtis ſpécie, quæ ſunt obſeruánda négligat; ne ſiléntium víolet, ne détrahat de abſéntibus. Poſt illud verò ſpátium commûnis menſa ſit ei ſatis; & licet vt hoſpes vénerit, chorum tamen frequéntet, religiônis régulas ibi ſeruet, & ónera ſúbeat. Immò quæ negótia ibi tractatûrus ſit, ea quidem non niſi ex eius loci Superiôris licéntia gerat,niſi áliter Pater Generâlis, aut Prouinciâlis diſpoſúerit; omníno tamen ab eo egrediéndi licéntiam,benedictiônem, & cómitem hábeat.

CAPVT DECIMVM-nonum.

De Regulis, & Obſeruantijs communibus circa rationem communicationis habendæ per literas.

1 VT literârum commércia à recto obſeruántiæ trámite non deflénctant, nemo ſit, qui eas alícui ſiue Religióſo, ſiue Sæculári ſcríbere, vel à quoquam vndélibet datas accípere, aut reſignâre, aut légere aúdeat, ántequam eas, tum à ſe ſibi ſcriptas, Supérior legat (ſi velit) & probet.

2 Licebit tamen ſex ménſibus ante celebratiônem Capítuli Generâlis cuîque in vniuérſum, & ante celebratiônem Capítuli Prouinciâlis, eius prouínciæ viris, ad quemlibet Patrem ex iis, qui Capítulo ſunt interfutúri, líteras dare, & ab eis accípere, eáſque Supérior ne legat. Id ipſum eo témpore iiſdem Pátribus Capítulo deſtinátis licêbit, & quas ſcribunt, vel recípiunt litteras non legat Supérior, & idem ſeruêtur cùm ea Capítula celebrántur.

3 Ad mediátos étiam Superióres ſcribéndi cuîque ſemper líbera erit facúltas abſque eo quòd immediáti Superióres eas líteras apériant, aut legant. Céterum in iis ipſis líteris, quæ ad mediátos Superióres ſcribúntur, ſi ſecrêtum áliquod contineâtur,

quod ne áliis communicêtur, qui ſcribit ſúbditus, velit, extérius in fronte hoc verbum *Soli* à ſcribénte adiiciátur.

4 PORRO in líteris ómnibus conſcribéndis fórmulæ quædam, & locutiônes, ac figúræ, & cæremóniæ ſeculárium pótius morem præ ſe feréntes, ne miſceántur, inutília, & inánia, & quæ affectatiônem ſápiunt, omníno deuiténtur; & non ſolùm in eo, quod ſcríbitur, ſed in modo ipſo ſcribéndi, Religióſæ modéſtiæ decus effúlgeat.

5 VNDE in líteris ſolúmmodo, quæ ad Patrem Generâlem, vel ad eius Conſultatiônem, ſiue ínſuper ad Præſidem Capítuli Generâlis ſcribéntur, poſt hæc verba, *Ieſus, Maria*, intus in literârum fronte apponénda, hic

étiam

étiam reuerentiâlis títulus addâtur, vidélicet: *Admodum Reuerénde Pater noster*, vel, *Admodum Reueréndi Patres*; eâsque hoc modo subscríbere oportêbit: scílicet, *Paternitâtis vestræ ádmodum Reuerénda Seruus, & Fílius in Dómino N. N. Clericôrum Regulárium Minôrum mínimus.* Sic dénique eas resignántes, superscríbant, vidélicet: *Admodum Reuerêndo Patri nostro Patri N. N. Generáli Clericôrum Regulárium Minôrum*, vel *Præsidi Capítuli Generâlis Clericôrum Regulárium Minôrum.* Siue, *Admodum Reuerendis Pátribus Consultatiônis generâlis Clericôrum Regulárium Minôrum.*

6 CÆTERUM in áliis literis, quæ ad quoscúnque álios nostros Religiósos, siue súbditos, siue Superióres, quocúnque álio nómine

appelléntur, ſcribúntur. Nullus in princípio títulus, prætérquam *Ieſus María*, vt ſuprà, apponâtur, neque in ſubſcriptiône áliquid permittâtur, vel addâtur præter ſimplex nomen, & cognômen hoc modo: *N. N. Clericôrum Regulárium Minôrum mínimus.* In ſuperſcriptiône etiam ſimplex dumtáxat nomen, & cognômen noſtri Religióſi, ad quem líteræ dantur, conſcribâtur; nec vllus títulus, ſiue dignitâtis, ſiue offícij cuiuſcúnque apponâtur, prætérquam in líteris, quæ ad Prouinciáles, Præpóſitos, Vicepræpóſitos, Aſſiſténtes generáles, Procuratôrem generâlem, ac Secretárium generâlem; necnon ad Viſitatóres, ſcribéntur; in quibus ſolúmmodo símplicem offícij títulum licêbit adiúngere, hoc mo-

do: *Patri N.N. Clericôrum Regulárium Minôrum Aſsiſténti generáli*, vel *Secretário generáli*, vel *Præpóſito domus N.* Sícque de síngulis.

7. IAM verò Paternitâtis título, ſiue in ſcribéndo, ſiue in loquéndo Patrem Generâlem dumtáxat, ac Præſidem Capítuli generâlis, venerábimur, álios verò quoſcúnque Sacerdótes, ſiue ſúbditos, ſiue Superióres quocúnque nómine cenſeántur, reueréntiæ ſolùm título honorábimus. Simplícibus verò Clériçis, & láicis peculiâris títulus non præſtêtur. Honoríſico autem illo prænómine *Dom*, noſtrôrum nemo vtâtur, & ſolúmmodo prænóminum inſigne, pro ſimplícibus Clériçis, ſiue Nouítiis, ſiue profeſſis, ac étiam pro Sacerdótibus nouítiis, & pro láicis ómnibus

Frater erit, pro Sacerdótibus verò proféssis *Pater.*

8 DENIQVE quas scribit quisque lítteras non álio póterit communîre sigíllo quàm commúni totîus Religiônis, quod solúmmodo penès Superiôrem, nec penès álios, étiam Procuratôrem locâlem, & Procuratôrem generâlem erit. Próprium autem suæ famíliæ insignibus sculptum sigíllum némini omnínò habêre licêbit.

***

CAPVT VIGESIMVM.

De Regulis, & Obseruantijs communibus circa actus erga Superiores, Religionem, & eius statuta gerendos in vniuersum.

1 PERFECTIONIS iter diuína comitánte grátia prosequéntes, non satis est si erga Deum, & erga nos ipsos ordinêmur; opórtet ínsuper, vt erga Superióres, Religiônem, & eius statûta dirigâmur; sic enim decet nos implêre omnem iustítiam.

2 QVARE in vniuérsum sic erga eos nos gérere oportêbit, vt

Superiôres velut Patrem; Religiônem velut Matrem; leges, & statûta, velut nostram in terris hæreditâtem habeâmus.

3 PROINDE, quæ in particulári síngulis ipsis debêmus, per sequéntia Cápita perscribéntur. Curent verò omnes, ea exactissimè obseruâre; intelligántque totîus Religiônis robur omníno languéscere, si hæc non firmiter stabilîta seruéntur.

***

Capvt Vigesimvm-primum.

De Regulis, & Obseruantijs communibus circa actus erga Superiores exercendos.

1 PRÆTERMISSA obediéntia, quam aptióri loco inter solémnia vota repósuimus, ibîque latè præscrípsimus. Primò hîc nobis quidam álij dependéntiæ actus se óffe-runt, quos sanè ad tria cápita re-uocâmus: Nimîrum ad benedi-ctiónes, ad licéntias, & ad signa. Omnínò enim multa erunt, quæ sine Superiôris, vel benedictió-

ne, vel licéntia, vel signo dato agi non póterunt, & ea ómnia in particulári suis quęque locis statuúntur. Hîc verò in vniuérsum decérnimus, vt benedictiónes quando peténdæ erunt, flexis semper génibus petâmus: prætérquam cum nouum áliquid vtendum accípimus. Licéntiæ autem ne extorqueántur: nam extórta, aut coácta licéntia (vt Bernárdus docet) licéntia non est, sed violéntia. Signa demum cùm necessária erunt, omnes expéctent.

2 SED vltérius venerationis, ac reuerentiæ actus prosequéntes, cauéndum primò cuîque erit, ne áliquo modo cum Superiôre conténdat, quæ horrénda prorsus, & execránda est irreueréntiæ turpitûdo. Immò si quis à Superiôre obiurgâtur, statim genuflé-

xus, demíſſis óculis, & tacens, ſe córrigi ſinat: nec ſurgat, donec ab eo ſurgéndi ſignum accípiat. Quòd ſi ab ipſo tunc témporis interrogêtur, ſic ſe gerat, vt reſpónſio humilitâtem, & reueréntiam (vt par eſt) redóleat.

3 PROINDE qui Sacérdos ſecúndi gradus non fúerit, detécto cápite loquâtur cum Superiôre; nec ſe coopériat, vel eo præſénte ſédeat, non expectáto ſigno. Sed & omnes cùm óbuiam eis quiuis Supérior occúrrit, vel ipſe ſe ínferet, aſſúrgant, consíſtant, & reueréntiam ei, cápitis inclinatiône, exhíbeant.

4 QVÆ tamen ómnia & id genus ália ad veneratiônem ſpectántia, vt facíliùs obſeruéntur, ſtúdeant ſínguli in Superiôre Chriſtum Dóminum (cuius ille

óbtinet vices) fidei obtútu inſpícere, & erga eum ſic ſe gerant, vt véluti Chriſto deferéntes, reuerentiáli timôre páriter, & amôre ei ſubiáceant, & actus omnes, qui vel mínimam irreuerêntiam ſápiunt, omni diligéntia vitent. Ipsîus autem actiônes, vel dicta iudicâre, ſicut & verbis, ſignis, aut factis eum contémnere, eîque detráhere, vítia ſunt, quorum quidem, vel ipſa ſpécies mérito vitánda erit. Et profécto boni Religióſi partes erunt, ſui Superiôris quos fortè in eo inſpéxerit defêctus, reueréntí charitâtis affêctu ſub velámine contéctos ab aliôrum óculis ſubtráhere; attráhere verò omnes ad eius virtútes inſpiciéndas.

5 IAM verò ſicut Superióri reueréntia, & honor, ita ipſi quo-

que

que, vt Patri filiâlis fidúcia debêtur. Quare fiduciáliter quisque agens, ad eum in omni, quà prémitur moléstia corporis, vel ánimæ libens confúgiat, eîque sui cordis desidéria libénter apériat. Semper tamen resignâtus, & indífferens eò propendêre sit parátus, quò Superiôris iudícium, & volúntas inclínant, & quæ díxerit, tanquam Dei voce prolâta, suscípiat. Dei enim loco nobis præest Supérior, & Diuínæ est voluntâtis intérpres, ádeo vt qui eum audit, Deum áudiat. Hinc verò si quæ pétiit à Superiôre, ei denegâta fúerint, à maióri Superiôre éadem ne petat, nisi prius illi patefécerit altérius Superiôris denegatiônis respónsum.

6 DENIQVE illud præcípuè Superióribus nostris debêmus, vt

ſcílicet pro ipſis peculiáres singulis diêbus ad Deum preces fundâmus, quátenus dignêtur Dóminus Spíritu principáli eos in bono regímine confirmâre.

Capvt Vigesimvm-ſecundum.

De Regulis & Obſeruantijs communibus circa actus erga Religionem.

1 Religionem eo quiſque próſequi, & ampléCti debet afféCtu, quo ſolet fílius Matrem, à qua ſe multis labóribus ali dignóſcit. Vnde ei fide inuiolábili adhærêre, in eius

ſtatu conquiéſcere, eius increménta appétere, eius omne bonum promouêre, débita ſunt, quę ab ómnibus, vt perſoluántur éxigit hic filiâlis affé́ctus.

2 PROINDE nomen eius, & fama, vt quotídie celébrior inualéſcat, síngulis eniténdum. Ac proptérea deféctus, erróres, & mala quælibet, quibus fortè Religiônem intùs áliquo modo maculári contíngat, ſic tácitus quiſque ſiléntio inuóluat, vt foras ad externôrum aures péruehi, ne mínima quidem ratiône queant. Et profécto̊ Religiônis acérrimus inimîcus, & deſtrúctor eſſet, ac vt talis grauíſſimè puniéndus, qui eius máculas áliis pateſácere non erubéſceret.

3 IAM verò quamuis Religióni ómnia amôris iura perſól-

uere teneâmur; nemo tamen sit, qui grátiam, vel priuílegium ad eius licet cómmoda spectans, Romæ impetrâre ínsciis, vel inuítis Generáli, eiúsque Assisténtibus, præsûmat; & qui secus fécerit, eorúndem arbítrio gráuiter puniâtur.

CAPVT VIGESIMVM-tertium.

De Regulis, & Obseruantijs communibus circa actus erga leges, & statuta.

1 RELIGIONIS leges quocúnque nómine, siue Constitutiônum, siue Regulârum,

gulârum, siue Rituum, siue quouis álio vocéntur, sic omnes amplectántur, vt tanquam à Deo præscríptas, in cordis médio quisque repônat, omnímoda in eis complacéntia conquiéscens. Nemo autem sit, qui contra illârum áliquam siue verbis, siue signis, aut quouis álio modo se propénsum esse osténdat, & præcípuè cáueat vnusquísque ne iis, quæ à Capítulo generáli sancîta fúerint, repugnâre, aut contradícere áudeat; sed rata, firmáque apud omnes per Ordinem vniuérsum habeántur. Qui contrà fécerit, aut oblocûtus fúerit; grauíssimè puniâtur. Sed & pro compérto hábeant, Diábolum quò Religiósos viros ad summam calamitâtem pertráhere queat, conátu præcípuo niti in eôrum córdibus

diſplicéntiæ contra Religiônem ac leges ſérere ſpinas.

2 CÆTERVM illud quàm máximè cauéndum, ne légibus fundâta Relígio, légibus córruat; quòd ſanè tunc áccidit, quando débita eârum cuſtódia, vel omni modo deeſt, vel nutat, aut vacíllat. Quare sédulò curent, ſic eas plenâ obſeruántiâ retinêre, vt non fáciles, aut leues ſint, vbi ſe occáſio túlerit, ad inobſeruántias prolábi, quas proínde, ſi quoquo modo patrárint, culpæ profeſſiône in refectório médio diluéndas ſibi eſſe cognóſcant. Sed & Superiôrum vigilántia hîc vrgeat opórtet, qui certè vbi ſúbditi ſuáuiter in legum obſeruatiône permanêre negléxerint, eos correctiônum, vel pœnitentiârum vſu ſub diſciplína coërceant. Vt

vel ſic perſuadère ſibi poſſint, omníno leges noſtras eis obſeruándas eſſe: & vniuérſim omnes, vel ſenióres ipſi ſub hoc rigôre continéndi erunt, quando id poſtulâbit occáſio. Nec tamen ſibi quis putet in áliquo détrahi, ſi públicis pœniténtiis, & correctiónibus, quas patrâuit inobediéntiæ diluántur; caueántque ne rigôrem eſſe exíſtiment, rigidôſque putent Superióres, eo quod exáctam petant obſeruatiônem legum, & in ea vrgénda veluti conſpírent; ipsôrum pótius voluntáti, atque conátui ſe aptántes, nihil omíttant, quod faciéndum eis ex légibus incúmbit: quo ſanè fiet, vt vnánimi conſénſu, tam ſuperióres, quàm ſúbditi iuſto zelo feruéntes, in vnam ad Dei glóriam, obſeruatiônem inténdant.

Nec enim leges ſcripsíſſe súfficit, niſi ópere ipſo compleántur.

3 AD hæc nemo prorſus ſit, qui ab alicûius legis obſeruatiône, quocúnque prætéxtu, vel título ſe immûnem excípiat, ſed omnes húmero vno Dómino ſeruiéntes, vnum portent commûne legis onus. Præcípuè verò ab exercítiis communibus nemo ſine Superiôris licéntia abéſſe prçsûmat, præter eos quibus ob ália ópera ex legum noſtrârum præſcrípto, id concéditur. Exercítia verò commúnia hęc eſſe ex Conſtitutiônum lege habêmus; ſcílicet, Renouatiônem votôrum; Offícia diuîna, quæ in Choro, vel in Ecclésia perſoluéntur: Rítuum exercitatiônem, quæ ſemel in síngulos menſes præſtári debêbit: Oratiônem mentâlem quæ

com

commûnis appellâtur : Exâmen conſciéntiæ, & ſimul gratiârum actiônem poſt menſam ; Euchaříſtiæ ſumptiônem, quæ Cléricis, & láicis præſcribitur ; Auſcultatiônem ſermônum, vel ſpirituálium collatiônum, quę à Superióribus peragéntur ; Commûnem flagellatiônem ; Commúniter vérrere ſemel in hebdómada Eccléſiam ; commûnem Conuéntum ad ſumptiônem hábitus, & profeſſiônem ; Conuéntum item ad moribúndum fratrem ; Collatiônem cáſuum conſciéntiæ ; Commûnem refectiônem, primária quidem ratiône, quæ in prima menſa ſúmitur ; Commûnem dénique recreatiônem. Céterum ad collatiônem cáſuum, & ad rítuum exercitatiônem fratres láici conuenîre non debeant; ne-

que étiam ad Chorum, nisi dumtáxat ad Matutînum eâ ratiône, quam suo loco præscripsimus. Et similiter Nouítij neque ad collatiónes spirituáles, & sermónes; Neque ad exâmen consciéntiæ vespertînum inter proféssos peragéndum; Neque étiam, ad collatiônem cásuum conuéniant; quibus ínsuper cásibus proféssi Clérici ne interésse cogántur.

4 Postremo vt facílius hæc débita legum obseruátio promoueâtur. Síngulis præscríbitur, vt quæ ómnibus obseruándæ incúmbunt, priuâtim sæpius légere, & meditári conéntur. Verúntamen Constitutiónes apud se nemo álius hábeat præter Capituláres, siue Consultíuos, siue Decisíuos; ij verò áliis Religiósis nullátenus cómmodent. Nemo

autem

autem ſit, qui ſine expréſſa licéntia leges noſtras quocúnque nómine vocéntur, extérnis áliis legéndas tradat.

5 TANDEM ſciant vniuérſi nullam noſtrârum legum nos ad culpam obligâre, ſed ad pœnam ſolúmmodo áliquam. Culpæ tamen ij tantùm erunt obnóxij, qui aut quídpiam ſubſtantiálium votôrum, aut iuramentôrum; aut quod naturáli, diuína, vel Eccleſiáſtica lege prohibeâtur, auſi fúerint violâre, aut præcépto in virtûte ſanctæ obediéntiæ, vel ſub pœna excommunicatiônis eis facto non obedîre.

***

CAPVT

CAPVT VIGESIMVM-quartum.

De Regulis, & Obseruantijs communibus circa actus erga proximos exercendos in vniuersum.

1 PERFECTÆ sanctitâtis amplitûdo expóſcit, vt ſicut erga Deum, & nos ipſos, erga Superióres, ac Religiônem Regulârum præſcriptiónibus ordinâmur, ita inſuper erga próximos charitâtis ſpátia dilatántes, dirigâmur.

2 QVOD ſanè fácilè aſſequêmur, ſi ſequéntes régulas

ópere ipſo, & obſeruántia compleƈtâmur; in quibus tum ea, quæ cum próximo agéntes vitâre; tum ea, quæ ad eius ſalûtem aſſúmere ex inſtitúto debêmus, diſponúntur.

3 IN vniuérſum autem erga próximum ita omnes ſe gerant, vt præcípuè executióni præſtent quod Dóminus noſter ore præſcrípſit, dicens: Sic lúceat lux veſtra coram homínibus, vt vídeant ópera veſtra bona, & gloríficent Patrem veſtrum, qui in cælis eſt. Sed iam ipſas peculiáres Régulas ſubiungâmus.

***

CAPVT VIGESIMVM-quintum.

De Regulis, & Obseruantijs communibus circa recessum à rebus & negotijs sæcularibus.

1 INTER céteros Religiósæ vitæ fructus ille est valdè optábilis, quòd à mundi tumúltu longè abdúctam hóminis mentem cælo sistit, Deôque vnit, vt meritò, quisque nostrûm, sibi consúlere, ac sedulò prospícere débeat, ne quem Deus à turba séculi, rerúmque collúuie semôuit, is póstmo-

dum

dum ab hoc tranquíllo portu, mente diuúlsus, rerum sæculárium & negotiôrum flúctibus, ac mundi solicitudínibus obruâtur. Ne ígitur in has misérias incidâmus, mundánæ conuersatiónes, & occupatiónes (quoad eius fieri potest) reiiciántur; nihílque terrénæ solicitúdinis admittâtur.

2 QVOD vt facíliùs assequâmur, nemo nostrûm sine Superiôris licéntia cum sæculáribus colloquâtur; sed si ab iis quis óbiter interrogâtus fúerit, neque tunc vacet adîre Superiôrem, paucíssimis se expédiat, & rem omnem póstea Superióri renúntiet. Excípimus verò Confessários, Concionatóres, Lectóres, & Capituláres, quibus absque licéntia cum sæculáribus cólloqui licêbit. Cum muliéribus tamen

ſine licéntia non colloquántur, qui nondum ad eârum confeſſiónes excipiéndas ſunt expóſiti. In vniuérſum autem ab ómnibus diútini ſermónes, crebri congréſſus, & inútiles conuerſatiónes cum ſæculáribus deuiténtur; nam gráuia indè oriúntur perícula, & fácilè ánimus ad negótia ſæculária, & ad ea, quæ mundi ſunt, prolábitur. Céterum quibus ſine Superiôris licéntia cum illis cóllоqui non licet, ij ad domus iánuam non vocáti, ne accédant. Sed illud ínſuper vnuſquíſque cáueat, ne extérnos ſine Superiôris licéntia ad cellam ſuam, aut per domum ducat; néve iis, quæ domi acta ſunt, vel geréntur, réferat; niſi dumtáxat quæ ædificatiônem párere poſſunt.

3 PROINDE cum muliéribus,

etsi religiósæ, & sanctæ videántur, aut propínquæ sint, consuetûdo, & familiáritas nullo modo ineâtur, eas domi visitâre, nisi Supérior concésserit, nemo áudeat. Sed & Supérior non nisi difficíllimè, & raròac rationábili ex causa: neque tamẽ promíscuè ómnibus id concêdat. Qui verò eas inuîsit designâtum sibi à Superiôre sócium præséntem secum retíneat, & nullo modo solus cum sola sit. Quòd si cum ea secrétò áliquid est tractatûrus, ibi máneat sócius, vbi conspícere, non tamen quæ secrétò communicántur, audîre possit. Sed & Superióres, vt omni témpore hæc obseruátio accuratíssimè vígeat, diligénter inténdant.

4 IAM verò absque Prouinciâlis facultâte nemo cum áliquo

affinitâtem ſpiritâlem Baptíſmi, vel Confirmatiônis ſacraménto contráhere poſſit; quamuis ad baptizándum Superiôris licéntia ſufficere debet. Nemo teſtamentôrum executióni ſe immíſceat. Nemo negótium geſtôris, vel tutôris, vel curatôris ſuſcípiat. Nullum item matrimónium ſine Superiôris licéntia, per nos procurêtur. Præcípuè verò prohibêmus áliquem in cauſa crimináli, vel in lite ciuíli teſtimónium ferre, niſi planè ab eo coáctum, qui cógere iuſſu póterit. Superióres autem noſtri, ne id permíttant, prætérquam in cauſis Cathólicæ fidei, & huiúſmodi céteris valdè piis, atque à pártium offenſiône remótis; dédecet enim ob Religióſi viri teſtificatiônem, ſuôrum bonôrum quémpiam, aut famæ de-

trimen

triméntum pati.

5 PORRO in vniuérsum vt à mundanârum rerum tumúltu simus (quàm máximè fíeri potest) aliéni, non sinant Superióres quémpiam in sæculáribus negótiis sese fácilè admiscêre, sed sua sæculáribus negótia ipsis geréndam relinquâmus, nisi vbi cháritas, vel véhemens ália rátio áliter suádeat; quo tamen casu geréndum, aut excipiéndum negótium, quantúmuis pium, & religióso viro dignum, sine expréssa Superiôris licéntia ne suscipiâtur.

***

CAPVT

Capvt Vltimvm.

De Regulis & Obseruantijs communibus circa exercitia vitæ actiuæ ad proximorum iuuamen assumenda.

1 EXimivm illud charitâtis opus, quo proximôrum salúti prospícitur, vitæque actíuæ exercitatiône complêtur, cúm ex institúti ratiône ita nostræ Religióni incúmbat, vt inter eius múnia hoc sit vnum ex primáriis sibi propósitum, omni promptitúdine erit à nobis geréndum. Ita tamen, vt qui ad hæc

múnia

múnia deſtinántur, ſtúdeant animârum zelum, qui óperi vim tríbuit, & increménta miníſtrat, ita feruénter in ſe ipſis concípere, vt ómnibus páteat, eos in hoc ópere verâ eſſe charitâte replétos. Sed verò priúſquam huic múneri quis noſtrûm deputêtur, præuiis documéntis, & inſtructiónibus circa praxim muniâtur.

2 CÆTERVM charitâtis órdinem, quâ vnuſquíſque própriæ ſalúti proſpícere debet, non inuértat. Nec enim ánimæ ſuæ cura abiiciénda, vt proximôrum lucra perquîrat. Quare ſic omnes attémperent exercítia, vt quod aliôrum ſalúti éxhibent, própriæ non dénegent, & quod verbo docent, virtútibus róborent.

3 ILLVD verò máximè iniúngimus, vt in iis múniis exer-

céndis ab omni prorsus bonôrum temporálium cupiditâte, & auarítiæ spécie se nostri aliénos esse osténdant, sincéra charitâte Dómini glóriam intuéntes. Vnde gratis omníno hæ nobis actíuæ functiónes exercéndæ erunt; nec vllo prorsus modo stipéndia postulâre licebit, vt sic Apóstôli vestígiis hæreâmus, qui ad Corínthios aiêbat: *Non ero grauis vobis, non enim quæro quæ vestra sunt, sed vos.* Ea dumtáxat, quæ mero eleemósynæ nómine deferúntur, áccipi póterunt. Hæc quidem non priuáti alicúius Religiósi, qui munus exérceat, erunt, sed ad commûnem vsum eius domus applicánda, in qua opus próximo exhibêtur; nisi à sæculáribus alícui dómui fúerint in spécie destinâta.

Por

4 PORRO cultus Ecclesiârum, administrátio, & ritus, ita semper elúceant, vt facilè ad eas frequénti concúrsu trahántur fidéles, ex quo parátior nobis ipsos adiuuándi detur óccásio. Præcípuè verò Sacerdótes, & Confessárij ad sacraménta Pœniténtiæ, & Euchariſtiæ in eísdem noſtris Ecclésiis miniſtránda se parátos exhíbeant, ſtatímque vocáti præſtò adésse conéntur, vt sic pópulo adeúnti fiat satis.

FINIS.

Ad Maiorem Resurgentis Gloriam.

INDEX
CAPITVM HVIVS LIBELLI.

rationem,

FINIS.

INDEX RERVM NOTABILIVM.

c, caput : n, numerum : p, paginam indicat.

A

V genibus

Q[illegible]

Horo

H

Quot

Illas

M

Ad

Ad *Moribundum* omnes conueniant. c.17.n.5.p.97.98

Cum *Mulieribus* familiaritas nullo modo ineatur. c.25.n.3.p.139

Eas domi visitare nemo potest, nisi Superior concesserit. ibid.

Qui eas inuisit, socium præsentem habeat. ibid.

N

NOmen proprium eliminare debent. c.3.n.4.p.12

Non dicatur *meum*, vel *tuum*. ibid.

Prænomine (*Dom*) nostrorum nemo vtatur. c.19.n.8.p.116

Nouitij Magistro confiteri debent. c.9.n.2.p.49

Omnino in Nouitiatu exercitia peragant. c.10.n.5.p.53.54

Cum Professis non colloquantur. c.14.n.8.p.86

Neque Recreationis tempore. ibid.

O

OBedientia quomodo exercenda? c.4.n.2.& 7. p.21.24.25

Omnibus virtutibus pręferenda.ibid. n.7.p.24.25

In

Quanto

T

V

NOTABILIVM.

FINIS.